अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनसूची-१ को भाग-१ सँग सम्बन्धित)

गोदावरी नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

वर्ष : ६ (गोदावरी)   संख्या : ६८   मिति : २०७९/०४/०५

भाग-१

गोदावरी नगरपालिका

कार्यपालिका बैठकबाट पारित मिति :२०७९/०४/०३

प्रमाणीकरण मिति :२०७९/०४/०४

गोदावरी नगरपालिका
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना- २०७९
(Disaster Preparedness and Response Plan - 2022)

निर्माण निर्देशिका : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन पहिलो संशोधन, २०६७ र गाउँपालिका/नगरपालिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (नमुना), २०७८

दस्तावेज : नगरस्तरीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९, गोदावरी नगरपालिका

सर्वाधिकार : गोदावरी नगरपालिका, कैलाली

प्राविधिक सहयोग : युएसएआईडीको तयार नेपाल परियोजना

तयारी तथा प्रकाशनका लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग :

यो सामग्री नगरस्तरीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०७९, गोदावरी नगरपालिका कैलालीसँगको सहकार्य र प्राविधिक सहयोगमा युएसएआईडीको तयार नेपाल परियोजना (TAYAR NEPAL) ले तयार पारेको हो ।

गोदावरी नगरपालिका

प्रथम प्रकाशनः
२०७९ आसार

तयारी तथा प्रकाशनका लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगः
यो योजनाको निर्माण गोदावरी नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँगको सहकार्यमा तथा अमेरिकी सहयोग नियोग (USAID) को तयार नेपाल (विपद् जोखिम व्यवस्थापन परियोजना) को आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा तयार पारिएको हो ।

गोदावरी नगरपालिका

नगरपालिकाको शुभकामना

फोटो

शुभकामना सन्देश

विपद्को दृष्टिले नेपाल संवेदनशील मुलुक हो । यो मुलुक भूकम्पीय जोखिमको हिसाबले ११औं, पानीजन्य प्रकोपबाट हुने क्षतिका हिसाबले ३०औं र जलवायु परिवर्तनको जोखिमका हिसाबले चौथो स्थानमा रहेको छ । गृह मन्त्रालय स्रोतका अनुसार नेपालमा वार्षिक औसत ४ सय २० वटा विपद्का घटना हुने गरेका छन्, जसबाट १ हजारजनाको मृत्यु, ८० जना बेपत्ता, १ लाख ३५ हजार व्यक्ति प्रभावित, १६ हजार परिवार विस्थापित र ठूलो संख्यामा भौतिक सम्पत्ति क्षति हुने गरेको तथ्यांक छ । ७ सय ५३ स्थानीय तहमध्ये कैलाली जिल्लाको गोदावरी नगरपालिका पनि विपद्को दृष्टिकोणले संवेदनशील अवस्थामा रहेको छ ।

गोदावरी नगरपालिको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ तयार गरी यहाँहरूसमक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी लागेको छ । गोदावरी नगरपालिकामा वर्षेनि भूकम्प, बाढी, सडक दुर्घटना, महामारी, आगलागी, हावाहुरी, शीतलहर, बालीमा लाग्ने रोगकिरा, सर्पदंश, सुक्खा खडेरी, चटयाङ, असिना, जंगली जनावर आतंक जस्ता विपद्बाट जनधनको क्षति भइरहेको छ । तसर्थ विपद्का घटनाको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि व्यवस्थित योजना बनाई लागू गर्नु आजको आवश्यकता रहेकाले विभिन्न सरोकारवालाको सुझाव सहित यो योजना तयार गरिएको हो ।

विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीयस्तरको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेजका रूपमा रहेको छ । विगतका विभिन्न विपद्वाट प्राप्त सिकाइ तथा नयाँ ऐन, नियमलाई आत्मसात गरी स्थानीय तहको समन्वयात्मक तथा कार्यान्वयात्मक भूमिकालाई थप प्रभावकारी र अझ जिम्मेवार बनाउँदै यो नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ । स्थानीय सरकारी, गैरसरकारी संस्था, निजीक्षेत्र, रेडक्रस र प्रबुद्धवर्गसँगको छलफल र पृष्ठपोषणका आधारमा योजना निर्माण गरिएको हो ।

राज्य पुनर्संरचना अनुरूप स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको भूमिकालाई थप सक्रिय तथा प्रभावकारी बनाउनुपर्ने आवश्यकता महसुस गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार पारिएको हो । यस योजनामा समावेश गरिएको सबै जिम्मेवार निकायले आ-आफ्नो भूमिका र जवाफदेहिता निर्वाह गर्न सकेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र प्रतिकार्यमा महत्वपूर्ण टेवा पुग्नेछ । नगरपालिकाले निश्चय पनि क्षमता र सीमाका आधारमा योजना कार्यान्वयन गर्न र गराउन अग्रणी भूमिका खेल्नेछ ।

योजना तयार गर्ने क्रममा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, ८ वटा क्षेत्रगत समूहहरू, स्थानीय सरकार, राजनीतिक दल, सरोकारवाला संघसंस्थालाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै योजना तयार गर्न आर्थिक सहयोग पुर्‍याउने तयार नेपाल परियोजनाको योगदान स्मरण गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागि सहजीकरणको भूमिका निर्वाह गर्ने तयार नेपाल गोदावरी नगरपालिकाका प्रतिनिधिलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा, यस योजनाले विपद् आइपर्नु अगावै पूर्वतयारी र विपद्को समयमा गरिने प्रभावकारी समन्वयात्मक तथा प्रतिकार्यलाई सहज र योजनाबद्ध बनाउन मद्दत गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

....

नाम

नगर प्रमुख

गोदावरी नगरपालिका, कैलाली

विषयसूची

नगरपालिकाको शुभकामना
विषयसूची
तालिका सूची
खण्ड-१: प्रारम्भिक परिच
१.१ परिचय
१.२ योजनाको उद्देश्य
१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया
१.३.१ नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक
१.३.२ आधारभूत अध्ययन
१.३.३ विषयक्षेत्र (क्लस्टर) को बैठक
१.३.४ कार्यशाला गोष्ठी
१.३.५ योजनाको मस्यौदा तयारी
१.३.६ योजना मस्यौदा क्रियाकलापको परीक्षण
१.३.७ पृष्ठपोषण सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी
खण्ड-२: विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था
२.१ गोदावरी नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय
२.२ गोदावरी नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरू
२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण
२.३.१ विपद्को ऐतिहासिक समय रेखा
२.३.२ विपद्को आवृत्ति र गम्भीरता
२.३.३ विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण
२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र
२.५ प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण
२.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था
२.७ नीतिगत, कानुनी तथा कार्य जिम्मेवारी
२.८ विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी
२.८.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
२.८.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र
२.८.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र
२.८.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र
२.८.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र
२.८.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र
२.८.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र
खण्ड-३: पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

गोदावरी नगरपालिका

३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना
३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना
३.१.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
३.१.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
३.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.२.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.२.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.२.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.२.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.२.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य (कार्यविधि) योजना
३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
३.३.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
३.३.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
३.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
खण्ड - ४: बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा
४.१ स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था
४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता
४.३ बन्दोबस्ती सामग्रीको आँकलन
४.३.१ गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल
४.३.२ मानवीय सहायता स्थल
४.४ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत
खण्ड-५: विविध
५.१. स्रोत साधनको व्यवस्थापन
५.२. अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य

५.३. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ
५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू
५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन
५.४. क्षमता विकास रणनीति र योजना

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची
अनुसूची २: स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यदिशा
अनुसूची ३: सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका
अनुसूची ४: विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची
अनुसूची ५: विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त
अनुसूची ६: अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त
अनुसूची ७: कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची
अनुसूची ८: स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण
अनुसूची ९: विषयक्षेत्रका अगुवा संस्थाका पदाधिकारीहरूको विवरण
अनुसूची १०: विषयक्षेत्रअन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण
अनुसूची ११: प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण
अनुसूची १२: योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ संश्लेषण प्रारूप
सन्दर्भ सामग्री

गोदावरी नगरपालिका

खण्ड - १ : परिचय

१. पृष्ठभूमि

१.१ परिचय

नेपाल बहुप्रकोप जोखिमयुक्त देशहरूमध्ये उच्च जोखिममा रहेको देश हो । नेपाल बाढी, पहिरो, भूकम्प, महामारी, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ, असिना, लू, शीतलहर, खडेरी, हिमताल विस्फोट तथा हिमपहिरो र कोभिड १९ को उच्च जोखिममा रहेको मुलुक हो । भौगोलिक विविधताले भरिपूर्ण नेपाल जलवायु, वनस्पति र जैविक प्रचुरताले भरिपूर्ण छ । यी विविधताहरू युगौंदेखिका प्राकृतिक विपद्हरूबाट निर्मित तथा परिवर्तित हुँदै आएका छन् । पृथ्वीको सतहमुनिको टेक्टोनिक प्लेटहरूको विस्तारै निरन्तर सर्ने प्रक्रियाले नेपाल उच्च भूकम्पीय जोखिमयुक्त क्षेत्रभित्र पर्छ । भूकम्पीय जोखिमबाट सङ्कटासन्न अवस्थाका मुलुकमध्ये एघारौं स्थानमा पर्छ । उत्तरी हिमशृंखलामा छेकिएर हुने मनसुनी वर्षाले देशमा जीवनदायी वर्षा गराउँछ । यद्यपि अत्यधिक जलवाष्पका कारण हुने वर्षा र भिराला पर्वत शृंखलाबाट बग्ने नदीहरूले व्यापक रूपमा बाढी र डुबान समस्या सिर्जना गरी कठिनाइ पैदा गर्छन् । यस अतिरिक्त यसले मुलुकको हिमाली र पहाडी भेगमा प्रशस्त पहिरो निम्त्याउँछ र मुलुकको दक्षिणी समतल क्षेत्रमा डुबानको समस्या बढ्ने गरेको छ । जलवायुजन्य परिस्थितिमा आएको शीघ्र परिवर्तनले यस्ता विपद्हरूको तीव्रता र प्रभाव बढ्ने गरेको छ । माथि उल्लिखित विपद्बाहेक अन्य विपद् जस्तै मानव सिर्जित विपद्हरूबाट आक्रान्त छ । बाढीजन्य जोखिमबाट सङ्कटासन्न अवस्थामा पर्ने मुलुकमध्ये नेपाल तीसौं स्थानमा पर्छ । जलवायुजन्य जोखिमबाट सङ्कटासन्न अवस्थामा पर्नेमध्येमा चौथो स्थानमा छ । यी विपद्बाट हुने क्षतिबाट गोदावरी नगरपालिका अछुतो छैन ।

नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको रूपमा सूचीकृत गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा भएका छन् । साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्रदेखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशील छन् । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचनामध्ये एक हो । स्थानीय तहमा हुने विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा यस समितिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । स्थानीय तहमा गरिने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढंगबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने हुन्छ । विद्यमान कानुनी व्यवस्था अनुरूप समेत स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक छ ।

जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारणबाट संसारमा प्रकोप जोखिमको अवस्था वर्षेनि वृद्धि हुने गरेको छ । यस गोदावरी नगरपालिका पनि यस्ता प्रकोप जोखिमहरूबाट अछुतो रहन सकेको छैन । यस गोदावरी नगरपालिकामा विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभ योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड नं.९ र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०७६ अनुरूप यस गोदावरी नगरपालिकाले यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ ।

१.२ योजनाको उद्देश्य

यस गोदावरी नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र यस सम्बन्धी प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई सम्भावित जनधनको क्षति कम गर्नु यो योजनको मुख्य उद्देश्य हो । यसका अन्य उद्देश्य देहाय बमोजिम छन् ।

क) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु ।

ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरूको पहिचान गर्नु ।

ग) विपद्को लेखाजोखा, जोखिम नक्सांकन, विगतका घटनाहरूको तथ्यांक संकलन र विश्लेषणका आधारमा जोखिम सूची योजना तयार गर्नु ।

घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि समान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू तय गर्नु ।

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०७६ ले गोदावरी नगरपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयगत क्षेत्रको सहभागितामा विपद् पूर्वतयारी प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने व्यवस्था गरेको छ । सोही व्यवस्था अनुसार यस गोदावरी नगरपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रक्रियागत ढाँचा देहाय बमोजिम छ ।

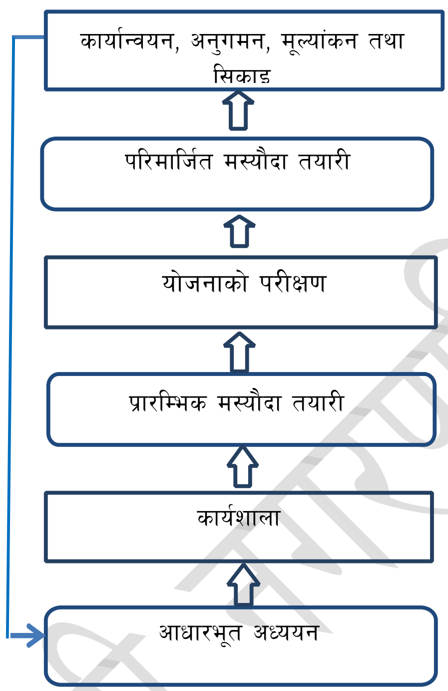

माथि उल्लिखित ढाँचामा योजना तर्जुमाका चरणहरूको संक्षेपमा तल चर्चा गरिएको छ।

१.३.१ नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्नका लागि नगर विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीसँग मिति २०७८ मंसिर २२ गतेका दिन बसेको बैठकबाट यस नगरपालिकामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सम्बन्धमा ८ वटा विषयगत क्षेत्रहरूको निर्धारण गर्नुका साथै विगतका विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्यांक, प्रकोप नक्सांकन, संकटासन्नता तथा जोखिम आँकलन गरिएको थियो।

१.३.२ आधारभूत अध्ययन

नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा नीति, योजनाहरू विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्यांक र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीहरूको पुनरावलोकन र गरी विपद् जोखिम सम्बन्धी आधारभूत अध्ययन र विश्लेषण गरिएको थियो । योजना तर्जुमाका क्रममा देहाय बमोजिमका तथ्यांक, दस्तावेज र प्रकाशनहरूको समेत अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको थियो :–

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका नीति, ऐन तथा निर्देशिका ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति कार्ययोजना (सन् २०१८-२०३०)
- कैलाली जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (अद्यावधिक) २०७८
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विगतको अभ्यास, अनुभव तथा सिकाइ ।
- स्थानीय मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली ।
- नगरपालिकाको नगर प्रोफाइल ।
- नगरपालिकाको आ.व.२०७८।७९ को नीति तथा कार्यक्रम ।

१.३.३ विषयक्षेत्र (क्लस्टर) को बैठक

विषयगत क्षेत्रअन्तर्गत पर्ने सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान, विषयगत क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्य योजना तयारी (सामान्य पूर्वतयारी योजना, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना, आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना) का गतिविधिहरू, विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित रही स्रोतहरूको आँकलन, आवश्यकताको लेखाजोखा आदि विषयहरूमा छलफल गर्न विषयक्षेत्रहरूसँग मिति २०७८ पुस २३ गते बैठक सञ्चालन गरिएको थियो । विषयगत क्षेत्रहरूको छलफल र प्रथम र द्वितीय स्रोतबाट संकलन गरिएका सूचनाहरू संश्लेषण एवं विश्लेषण गरी गोदावरी नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा निम्न अनुसार तयार गरिएको छ ।

१.३.४ पहिलो कार्यशाला गोष्ठी (मिति २०७८ मंसिर २२) ।

१.३.५ योजनाको मस्यौदा तयारी (मिति २०७८ मंसिर २७ देखि पुस २३ सम्म) ।

१.३.६ योजना मस्यौदा क्रियाकलापको परीक्षण (मिति पुस २४ देखि माघ २५ सम्म) ।

१.३.७ पृष्ठपोषण सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी (मिति माघ २६ देखि फागुन १५ सम्म) ।

विषयगत क्षेत्रको बैठक तथा द्वितीय स्रोतको समेत अध्ययनबाट प्राप्त सूचनाबाट तयार गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा विभिन्न सरोकारवाला निकाय, संघ संस्था र व्यक्तिहरूको उपस्थितिमा बैठक गरी आवश्यक सुझाव लिइएको थियो। यसरी प्राप्त सुझावहरूसमेत यो योजनामा समावेश गरिएको छ।

मिति २०७८ चैत्र ३० गते सम्पन्न नगरपालिका स्तरीय सरोकारवालाहरूको बैठकबाट योजनाको पुनरावलोकन गरी प्राप्त सुझाव तथा सल्लाह समेत समेटी यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अन्तिम रूप दिइएको छ।

खण्ड-२ : विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ गोदावरी नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

सुदूरपश्चिम प्रदेशमा अवस्थित गोदावरी नगरपालिका कैलाली जिल्लाको मध्यपश्चिम भागमा अवस्थित छ। जिल्ला सदरमुकाम धनगढीबाट १५ कि.मि.को दूरीमा रहेको यो नगरपालिकाको ३०८.६३ वर्ग कि.मि. छ। यसको पूर्वमा गौरीगंगा नगरपालिका र चुरे गाउँपालिका, पश्चिममा कञ्चनपुर जिल्ला, उत्तरमा चुरे गाउँपालिका र दक्षिणमा धनगढी उपमहानगरपालिका रहेका छन्।

यो नगरपालिका २८°८१' उत्तरदेखि २८°९२' उत्तरी अक्षांश ८०°५५' पूर्वदेखि ८०°८' पूर्व देशान्तरका साथै उष्णदेखि समशीतोष्णसम्म हावापानी रहेको छ। गोदावरी न.पा. प्रदेश राजधानी धनगढीबाट १५ किलोमिटर र संघीय राजधानी काठमाडौंबाट ६४५ किलोमिटरको दूरीमा रहेको छ। यस नगरपालिकामा १२ वडा छन्। नगरपालिकाको केन्द्र वडा नं. १ अत्तरिया बजारमा रहेको छ।

साविकको अत्तरिया नगरपालिकाका १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, १२, र १३ वडाहरू र गोदावरी गाविस समेत गरी गोदावरी नगरपालिका निर्माण गरिएको छ। चुरे पर्वत शृंखलाको काखमा रहेको यो नगरपालिका नेपाल-भारत सिमानाबाट २५ कि.मि. उत्तरमा अवस्थित छ। साथै नेपालको पश्चिमी सिमाना गड्डाचौकी र दक्षिणी सिमाना गौरीफन्टा जाने मार्ग समेत यही नगरपालिकाको केन्द्र अत्तरिया बजार हो, जो गोदावरी नगरपालिकाको प्रमुख सेवा केन्द्रको रूपमा समेत रहेको छ।

गोदावरी नगरपालिका

नगरपालिकाको जानसांख्यिकी विवरण:

जनगणना आधार (साल)	घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष		महिला		प्रतिशत औसत परिवार	वृद्धिदर प्रतिशत
			जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत		
२०६८	१४,९१५	७८,०१८	३६,४४२	४७	४१,३७६	५३	५.२३	२.२९

२.२ गोदावरी नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरू

यस नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूमा भूकम्प, बाढी, डुबान, बालीमा लाग्ने रोगकिरा, शीतलहर, हावाहुरी, असिना, आगलागी, सुक्खा खडेरी, चटयाङ, जंगली जनावर आक्रमण, महामारी, सडक दुर्घटना, सर्पदंश आदि पर्छन् । नगरपालिकाको वडा स्तरीय तथ्याङ्क अनुसार यस नगरपालिकाको क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी बाढी र डुबानबाट जनधनको क्षति हुने गरेको पाइन्छ ।

२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण

२.३.१ विपद्को ऐतिहासिक समय रेखा

गोदावरी नगरपालिकामा विगतमा कुन प्रकोपबाट कस्तो विपत्ति परेको थियो भन्ने जानकारी लिन ऐतिहासिक विपद् समयरेखा तयार गरिएको छ । यस विधिको प्रयोग गर्दा विशेष गरी वडासँग छलफल गरिएको छ । यस नगरपालिकामा विगत तीस वर्षयता विभिन्न समयमा घटेका प्राकृतिक, गैरप्राकृतिक, जलवायुजन्य विपद्का घटनाहरूको ऐतिहासिक समय रेखा, सोको प्रभाव र प्रभावित क्षेत्र, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयासलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विपद्	**घटनाको वर्ष**	**विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव**	**प्रभावित स्थान /क्षेत्र**	**विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू**
बाढी/पहिरो/डुबान	२०६५	प्राकृतिक क्षेत्र भौतिक, आर्थिक	वडा नं. ४ (भ्यागुतेपानी, तल्लोदोगडे, वासपानी, चुनेपानी, सलानीडाँडा)	त्रिपाल र तारजाली वितरण
	२०७०	प्राकृतिक क्षेत्र भौतिक, आर्थिक	वडा नं. ४, ८, ६	त्रिपाल र तारजाली वितरण

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
	२०७० सालदेखि प्रत्येक वर्ष	५ देखि ८ घरधुरी पलायन हुने जारी (भौतिक, आर्थिक)	वडा नं. ४, ८, ६	
	१२ भदौ, २०७८	रु. १,५०,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ४	
	१८ असार, २०७५	१ वटा भौतिक पूर्वाधार नष्ट	वडा नं. ९	
	१२ भदौ, २०७८	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. ४	
	२४ भदौ, २०७४	१ जना महिलाको मृत्यु	वडा नं. ९	
	१८ असार, २०७५	१ जना पुरुषको मृत्यु	वडा नं. ९	
	२८ साउन, २०७५	१ जना महिलाको डुबेर मृत्यु	वडा नं. ३	
	२२ फागुन, २०७४	१ जना पुरुषको डुबेर मृत्यु	वडा नं. ४	
	१८ असार, २०७५	१ वटा घर नष्ट	वडा नं. ९	
	१९ जेठ, २०७८	रु. ९,००,००,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ४	
	२२ भदौ, २०७८	रु. १,८०,००० जन धनको क्षति	वडा नं. ९	
	२२ वैशाख, २०७७	रु. २,००,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ४	
	८ वैशाख, २०७७	रु. ४,००,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ८	
	२० भदौ, २०७७	रु. ५,००,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ६	

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
आगलागी	२९ जेठ, २०७८	१ वटा भौतिक पूर्वाधार नष्ट	वडा नं. ४	
	१ असार, २०७८	१ वटा भौतिक पूर्वाधार नष्ट	वडा नं. ४	
	३० वैशाख, २०७८	१ वटा भौतिक पूर्वाधार नष्ट	वडा नं. १	
	२९ जेठ, २०७८	१ वटा घर नष्ट	वडा नं. ४	
	१ असार, २०७६	१ वटा घर नष्ट	वडा नं. ४	
	३० वैशाख, २०७५	१ वटा घर नष्ट	वडा नं. १	
	२१ असार, २०७८	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. १२	
	२५ साउन, २०७८	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. २	
	१४ पुस, २०७७	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. ९	
	२२ वैशाख, २०७७	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. ४	
	२० असार, २०७७	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. १	
	८ वैशाख, २०७६	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. १	
	२६ फागुन, २०७४	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. १०	
	३ असार, २०७७	१ जना (पुरुष) घाइते	वडा नं. २	
	१७ असोज, २०७७	२ जना (१ पुरुष र १ महिला) घाइते	वडा नं. १०	
	२०७६, जेठ २३	भौतिक क्षति, आर्थिक क्षति, प्राकृतिक क्षति	वडा नं. १०, ११, १२, ३, ६ समुदायहरू	विद्यालय, घर, गोठका जस्ता उडाएकोलाई आर्थिक र त्रिपाल वितरण

गोदावरी नगरपालिका

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
हावाहुरी	२०७७	भौतिक क्षति, आर्थिक क्षति, प्राकृतिक क्षति	वडा नं. १०, ११, १२, ३, ६ समुदायहरू	रु. ३,००० देखि ६,००० सम्म राहत स्वरूप वितरण
असिना	२०७७	भौतिक क्षति, आर्थिक क्षति	वडा नं. ४ र ६ समुदायहरू	
खडेरी	२०७५	आर्थिक क्षति	वडा नं. १०, ११ र ३ समुदायहरू	
चटयाङ	२०७५	मानवीय र आर्थिक क्षति	वडा नं. ३ समुदायहरू	
	२१ पुस, २०७७	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. ३	
जंगली जनावर आतंक (हात्ती)	२०७७	अन्नबाली र तरकारी खेती नष्ट	वडा नं. ११ समुदायहरू	आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग, तारजाली वितरण
	२४ माघ, २०७६	१ जना महिला घाइते	वडा नं. १०	
महामारी कोभिड १९	२०७७	मानवीय, आर्थिक क्षति	सबै वडा	राहत प्याकेज, आइसोलेसन र होल्डिङ सेन्टरको विकास, स्वयंसेवक तथा सामग्री वितरण, मृतकका घरपरिवारलाई आर्थिक सहयोग
	२०७८	मानवीय, आर्थिक क्षति	सबै वडा	राहत प्याकेज, आइसोलेसन र होल्डिङ सेन्टरको विकास, स्वयंसेवक तथा सामग्री वितरण, मृतकका घरपरिवारलाई आर्थिक सहयोग
सडक दुर्घटना	प्रत्येक वर्ष	मानवीय, आर्थिक क्षति	सबै वडा	
सर्पदंश	प्रत्येक वर्ष	मानवीय	सबै वडा र बढी मात्रामा १०, ११ र १२	
भूकम्प	२०७२ वैशाख १२	आर्थिक, सामाजिक, मानिसक, भौतिक क्षति	१२ वडाभर	

२.३.२ प्रकोप पहिचान, नक्साङ्कन तथा स्तरीकरण :

२.३.२.१ वडा स्तरीय प्रकोप स्तरीकरण

क) नगरपालिकामा हुने प्रकोपका घटना मध्य मुख्यरूपमा बाढी तथा डुबान र अन्य विपद् जोखिमको विश्लेषण गरी मानवीय सहयोग वा प्रतिकार्यका दृटिले वडा स्तरीय संकटासन्नता स्तरीकरण गरिएको छ । वडाको अवस्थाको लेखाजोखा गर्दा विपद्जन्य जोखिमको अवस्था देहाय अनुसार छ ।

प्रकोप	जोखिममा रहेका वडाहरू		
	उच्च जोखिममा	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
बाढी र डुबान	वडा नं. १, २, ३, ४, ८, ९, १२	वडा नं. ७, ११, १०	वडा नं. ५, ६
बालीमा लाग्ने रोगकिरा	वडा नं. १, २, ३, ४, ६, ७, ९	वडा नं. ५, ८, ११, १२, १०	
शीतलहर	वडा नं. ६, ८	वडा नं. ५, ७, ९, ११	वडा नं. १, २, ३, ४, १२, १०
हावाहुरी	वडा नं. १, २, ३, ७, ८, ११, १२	वडा नं. ४, ६, ९, १०	वडा नं. ५
असिना	वडा नं. ७, ८	वडा नं. ४, ६	वडा नं. १, २, ३, ५, ९, ११, १२, १०
आगलागी	वडा नं. १, २, ३, ६, ७, ११	वडा नं. ४, ५, ८, ९, १२	१०
सुक्खा खडेरी	वडा नं. ५	वडा नं. १, २, ३, ४, ६, ८, १२, १०	वडा नं. ७, ९, ११
चट्याङ		वडा नं. १, २, ३, १०	वडा नं. ४, ५, ६, ७, ८, ९, ११, १२
जंगली जनावर आतंक	वडा नं. १, २, ३, ५, ९		वडा नं. ४, ६, ७, ८, ११, १२, १०
महामारी	वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ९, ११, १२	वडा नं. ६, ७, १०	वडा नं. ८
सडक दुर्घटना	वडा नं. ५, ६	वडा नं. १, २, ३	वडा नं. ४, ७, ८, ९, ११, १२, १०
सर्पदंश	वडा नं. ११, १२	१०	वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९
भूकम्प	वडा न. १ देखि १२ सम्म		

२.३.२.२ पालिका स्तरीय प्रकोप पहिचान, नक्साङ्कन तथा स्तरीकरण :

प्रकोप	बाढी	बालीमा रोगकिरा	शीतलहर	हावाहुरी	असिना	आगलागी	सुक्खा खडेरी	चट्याङ	जंगली जनावर आतंक	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
बाढी		बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
बालीमा लाग्ने रोगकिरा			शीतलहर	हावाहुरी	बालीमा लाग्ने रोगकिरा	आगलागी	बालीमा लाग्ने रोगकिर	बालीमा लाग्ने रोगकिरा	बालीमा लाग्ने रोगकिरा	महामारी	सडक दुर्घटना	बालीमा लाग्ने रोगकिरा
शीतलहर				हावाहुरी	शीतलहर	आगलागी	शीतलहर	शीतलहर	शीतलहर	महामारी	सडक दुर्घटना	शीतलहर
हावाहुरी					हावाहुरी	आगलागी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	महामारी	सडक दुर्घटना	हावाहुरी
असिना						आगलागी	सुक्खा खडेरी	चट्याङ	असिना	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
आगलागी							आगलागी	आगलागी	आगलागी	महामारी	सडक दुर्घटना	आगलागी
सुक्खा खडेरी								सुक्खा खडेरी	सुक्खा खडेरी	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
चट्याङ									चट्याङ	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
जंगली जनावर आतंक										महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश

प्रकोप	बाढी	बालीमा रोगकिरा	शीतलहर	हावाहुरी	असिना	आगलागी	सुक्खा खडेरी	चट्याङ	जंगली जनावर आतंक	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
महामारी											सडक दुर्घटना	महामारी
सडक दुर्घटना												सडक दुर्घटना
अंकभार	११	५	६	७	१	८	३	२	०	९	१०	४
स्तर	१	७	६	५	११	४	९	१०	१२	३	२	८

उच्च जोखिममाः भूकम्प, बाढी, आगलागी, महामारी, सडक दुर्घटना

मध्यम जोखिमः भूकम्प, हावाहुरी, शीतलहर, बालीमा लाग्ने रोगकिरा, सर्पदंश

न्यून जोखिमः भूकम्प, असिना, सुक्खा खडेरी, चट्याङ, जंगली जनावर आतंक

२.३.३ विपद्को आवृत्ति र गम्भीरता

यस नगरपालिकामा विगत तीस वर्षयताका विपद्हरूको आवृत्ति र गम्भीरताको संक्षिप्त विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

विपद्	आवृत्ति (Frequency)	गम्भीरता (Intendity)	कैफियत
बाढी र डुबान	धेरै	धेरै	मुख्य नदीहरूमा पानीको बहाव बढेसँगै वर्षेनि डुबान, कटान, पटानको समस्या रहेकाले क्षति हुने गरेको।
बालीमा लाग्ने रोगकिरा	धेरै	मध्यम	
शीतलहर	मध्यम	मध्यम	बिषालु किसिमको शीतले प्रायः सबैजसो वर्षहरूमा खेतिबाली नष्ट गर्ने गरेको छ।
हावाहुरी	मध्यम	मध्यम	निश्चित महिनामा
असिना	न्यून	न्यून	निश्चित महिनामा
आगलागी	धेरै	धेरै	पक्की घरको संख्या बढेसँगै आगलागीको प्रकोपमा कमी आउनुका साथै जनचेतनाको कारणले पनि वन क्षेत्रमा लाग्ने आगलागी कमी भएको छ।
सुक्खाखडेरी	थोरै	मध्यम	प्रायः वर्षहरूमा खेती लगाउने समयमा सुक्खा खडेरीको समस्या रहेको छ।
चट्याङ	थोरै	धेरै	निश्चित महिनामा
जंगली जनावर आतंक	थोरै	धेरै	
सडक दुर्घटना	धेरै	धेरै	
सर्पदंश	थौरै	धेरै	
भूकम्प	थौरै	धेरै	

२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र।

यस नगरपालिकाका १२ वटा वडाका ८६ वटा प्रमुख टोल र वस्तीहरूका साथै ५० भन्दा बढी सहायक वस्तीमा रहेको करिब ८५० हेक्टर जमिन भूक्षय, बाढी तथा पहिरोको प्रकोपका कारण निकै संवेदनशील रहेको छ। वर्षेनि जाने बाढीका कारण दक्षिण क्षेत्रको ठूलो भूभाग क्षतिग्रस्त हुँदै गएको अवस्था छ। विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको

महामारी कोभिड १९ बाट समेत यो नगरपालिका प्रभावित छ । बाढी र डुबानसँगै भूकम्प, हावाहुरी, शीतलहर, असिना, खडेरी तथा जंगली जनावर आतंकबाट यस नगरपालिकामा क्षति हुने देखिन्छ ।

२.५ प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

यस नगरपालिकामा रहेका घरहरूको बनोट हेर्दा ७/८ रेक्टर स्केल म्याग्निच्युडको भूकम्प भएमा कम्तिमा ६३.५४ प्रतिशत घरधुरीका घरहरू माटो, ढुङ्गाबाट निर्माण भएकाले फेरि प्रयोग गर्न नमिल्ने गरी क्षति हुने आँकलन गरिएको छ । यस क्षेत्रमा प्रमुख नदीहरू गोदावरी नदी, खुटिया नदी, खैराना नदी र अन्य साना नदीका बाढीले विभिन्न वर्षमा धेरै क्षति गरेको देखिन्छ । अव्यवस्थित बसोवास तथा कमजोर भौतिक संरचना निर्माणको क्रम बढ्दै गएकाले यसबाट पनि थप जोखिम बढ्ने देखिन्छ । तसर्थ कम्तिमा पनि २,१९३ भन्दा बढी घरधुरीका करिब ११,४७० जनसंख्याका लागि आपत्कालीन व्यवस्थान गर्न सक्ने गरी बाढीका कारण हुने विपद्का लागि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउनु आवश्यक देखिन्छ ।

स्रोतः नगर वस्तुगत पार्श्वचित्र, २०७६

हरेक वर्ष सुक्खा खडेरी लगातार बढ्दै गएमा अन्नपात उत्पादनमा समेत समस्या बढ्दै जाने देखिन्छ । विकास र जीविकोपार्जनका लागि गरिने क्रियाकलापहरूमा जोखिम न्यूनीकरण गर्न, उत्थानशील क्षमता वृद्धि गर्ने र जलवायु परिवर्तनका असरको सामना गर्न अनुकूलन हुने गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यक रहेको देखिन्छ ।

२.६ पूर्व सूचना प्रणालीको अवस्था

यस नगरपालिकामा बाढी र अन्य प्रकोपमा आधारित पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना गरिएको छैन तर स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा सम्पर्क स्थापित गरी सूचना आदानप्रदान गर्ने गरिएको छ ।

२.७ नीतिगत, कानुनी तथा कार्य जिम्मेवारी

यस नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ को आधारमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । समितिमा हाल रहेका पदाधिकारीहरूको विवरण अनुसूची ८ मा संलग्न छ । यस नगरपालिकामा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, एकाइ स्थापना गरिएको छ । १२ वटा वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । यस नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । सो कोषमा आर्थिक वर्ष २०७८ मा नगरपालिका र अन्य स्रोतबाट गरी रकम रु. १ करोड २८ लाख

८० हजार जम्मा भएको छ। कोष सञ्चालन तथा परिचालनका लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७५, आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७, बाढी पूर्वतयारीका लागि आवास कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण स्थानीय कार्यमञ्चको सञ्चालन मार्गदर्शन, २०७७ तर्जुमा गरी अनुमोदन समेत गरेको छ। यस बाहेक नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, नियम, आवश्यक मार्गदर्शन बन्ने क्रममा रहेका छन्।

२.८ विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी

यस नगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि देहाय बमोजिमका ८ वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरी देहाय बमोजिम कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ।

१. समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

२. खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

३. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

४. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

५. आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र

६. संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र

७. आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र

८. शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

विषयगत क्षेत्रका प्रमुख उद्देश्य देहाय अनुसार छन्।

१. क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउने।

२. आपत्कालीन पूर्वतयारीलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउने।

३. क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु।

४. समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्नु

५. क्षेत्रगतलत्रान, सीप र प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न

२.८.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र:

समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रले अन्य ७ विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य क्रियाकलापलाई आवश्यक पर्ने बन्दोबस्ती सम्बन्धी सहयोग व्यवस्थापन गर्नेछ। आकस्मिक ढुवानी, यातायात सञ्चालन, राहत वितरण, उद्धार र अन्य सहयोगका लागि यो क्षेत्रले कार्य गर्नेछ। यसैगरी नगरपालिकामा रहेका सरकारी र सार्वजनिक

यातायातका साधनहरूको सूची तयार गर्ने छ, साथै विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चारमाध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाइतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत गरी शव व्यवस्थापन वा हस्तान्तरणको प्रबन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत वितरण गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	मार्शल खड्का	९८६५९६०५५५
२	सूचना शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	राजु दहित चौधरी	९८४८४६४१७९
३	मलाखेती इलाका प्रहरी, अत्तरिया	प्रतिनिधि	

२.८.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

यो विषय क्षेत्रले विपद्को अवस्थामा प्रभावितहरूलाई तत्काल खानेकुराको स्फेयर मापदण्ड अनुसार व्यवस्था गर्ने, खानेकुरा पकाउनका लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने र कृषि र पशु क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

खाद्य तथा कृषि क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिका विवरण

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	कृषि शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	वासुदेव भट्टराई	९८४८७२६६०९
२	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१

२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले विपद्मा घाइते भएकाहरूलाई प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्बन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका बिरामी वा घाइतेलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याई स्वास्थ्य उचारको सुनिश्चितता गर्ने, महिला तथा बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा

त्यसबाट हुन सक्ने समस्याबारे प्रभावित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ । साथै यस विषय क्षेत्रले कोभिड १९ लगायतका संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ ।

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिका विवारण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	नवराज अवस्थी	९८४८४८५९३०
२	निड्स नेपाल	प्रतिनिधि	
३	सुहाराहा	प्रतिनिधि	

२.८.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने, विपद्का कारण ढलेका बोटविरुवा हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जित फोहोर सरसफाइ गर्ने, मरेका पशुपक्षीको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाइका लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तै हाइजिन किट, पीयूष, क्लोरिन, डस्टबिन) उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिका विवारण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	योजना शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	पूर्ण कुँवर	९८५११८४७४८
२	फोहोरमैला व्यवस्थापन एकाइ, गोदावरी न.पा.	प्रमलसिंह महरा	९८४८७३९९८२

२.८.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र

आपत्कालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रले विपद्का कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका प्रभावितहरूका लागि आपत्कालीन आश्रय वा अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, प्रभावितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैर खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिका विवारण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१

२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गोदावरी शाखा	भरत खड्का	९८५८४२०८०२

२.८.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका वृद्धवृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू जस्तै : डिग्निटी किट, स्यानिटरी प्याड, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण ।

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	महिला विकास शाखा, गोदावरी न.पा.	गोदावरी खत्री	९८४८४९७३६५
२	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	नवराज अवस्थी	९८४८४८५९३०
३	शिक्षा शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	वसन्तकुमार खत्री	९८५८४९१८९७

२.८.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र

आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले विपद्का कारण तीन दिनभन्दा बढी विद्यालय बन्द भएका विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनमा शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति पुऱ्याएमा सोको व्यवस्था गर्न र विद्यालयका शिक्षण सामग्री नष्ट भएमा पुनः व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण ।

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	शिक्षा शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	वसन्तकुमार खत्री	९८५८४९१८९७
२	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गोदावरी शाखा	भरत खड्का	९८५८४२०८०२

गोदावरी नगरपालिका

२.८.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्का कारण अवरुद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तै : सडक, विद्युत्, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारु गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकाय वा कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्थापन गर्ने, आर्थिक अवस्था चलायमान बनाई जनजीवन सामान्य बनाउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण ।

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	महाजित साउद	योजना शाखा प्रमुख, गोदावरी	सदस्य
२	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गोदावरी शाखा	भरत खड्का	९८५८४२०८०२

खण्ड-३: पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद्को स्थितिमा प्रतिकार्य गतिविधिहरू समयमै कार्यान्वयन गर्न संस्थागत क्षमता लेखाजोखा गरी सोको तयारी आवधिक रूपमा अद्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ । सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूमा विपद् घटनाअगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गनुपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी र विपद् प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेशिन र औजार, सीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन् । यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि विपद् पूर्वतयारी कार्य नै हो । विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषय क्षेत्रगत रूपमा सामान्य पूर्वतयारीको कार्ययोजना देहाय बमोजिम हुने गरी तर्जुमा गरिएको छ :

३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै प्राय: सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने समग्र व्यवस्थापन, सूचनासँग सम्बन्धित व्यवस्थापनका कार्यहरू, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी र परिचालनमा गरिने व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
१	विपद्को क्षति, नोक्सानी मूल्याङ्कनका लागि सर्वेक्षण टोली गठन वा पुनर्गठन गर्ने र आवश्यकता बमोजिम सर्वेक्षणका लागि सहायक टोलीहरू गठन गर्ने, तालिम आयोजना गर्ने ।	हरेक सिजन शुरु हुनासाथ	नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन शाखा	हरेक वडामा एक र नगर स्तरमा एक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
२	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तयार गर्ने ।	चैत्र २०७८	नगरपालिका स्तरमा	७,००० प्रति	सामाजिक विकास शाखा र समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
३	राहत वितरणका लागि सिफारिस फारम लगायतका कागजात तयार गर्ने ।	वैशाख २०७९	नगर स्तरमा	७,००० प्रति	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा र समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
४	प्रकोपको प्रकृतिअनुसार खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने, सम्बन्धित विषयको तालिम आयोजना गर्ने र परिचालन हुने प्रक्रिया निर्धारण गर्ने ।	जेठ २०७९	१ - १२ वडामा	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा

क.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
					उद्धार क्षेत्र
५	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मर्मत र व्यवस्थापन गर्ने ।	निरन्तर	वडा र नगर स्तरमा	हरेक वडामा कम्तिमा एक सेट	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समितिहरू, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
६	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारीसाधनहरू र एम्बुलेन्सहरूको सम्पर्कसूची तयार गर्ने ।	निरन्तर	नगर स्तरमा	एम्बुलेन्स	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, स्वास्थ्य केन्द्र/शाखा, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
७	बाढीबाट बच्न र बचाउन सुरक्षित स्थान पहिचान र अद्यावधिक गर्न हरेक वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई अनुरोध गर्ने र सोको सूची तयार एवं अद्यावधिक गर्ने ।	निरन्तर	वडा अनुसार	वर्षमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
८	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरूको सूची राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि आश्रयस्थलका रूपमा प्रयोग गर्न चाहिने भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरू निर्माण, विस्तार गर्ने	(तत्काल शुरु गर्नु पर्नेछ)	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	एक योजना बनाएर	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
९	प्रकोपबाट समुदायलाई बचाउन आपत्कालीन आश्रय भवनहरू निर्माण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	हरेक वडामा जोखिममा रहेका समुदाय नजिक	२ वटा	नगरपालिका,सम्बन्धित वडा, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
१०	बाढी, जंगली जनावरको आक्रमण, शीतलहर, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी आदि प्रकोपबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सोबाट बच्ने उपायबारे जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	नगर स्तरमा सञ्चालित एफ.एम. मार्फत	सिजन शुरु हुनुभन्दा अगावै कम्तिमा २ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
११	मानिसको ज्यान लिनसक्ने किसिमका जंगली जनावरहरू (जस्तैः जंगली हात्ती) बस्तीमा प्रवेश गरेमा सम्बन्धित समुदायलाई सूचना दिने प्रणाली विकास गर्ने ।	निरन्तर	वडा स्तरमा	हरेक वडामा १ वटा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
१२	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, गराउने ।	हरेक सिजन शुरु हुनुभन्दा अगाडि	वडा र नगरस्तरमा	मुख्य प्रकोपहरूमा आधारित रही हरेक वर्ष कम्तिमा १, १ पटक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद्का घटनाअगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य उद्योगहरू पहिचान गर्ने साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने ।	निरन्तर	नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र	आवश्यकता अनुसार वर्षको १ वा २ पटक	कृषि र पशु शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
२	विपद्बाट प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्याको आधारमा खाद्य सामग्री (चामल, दाल, तेल, नुन आदि) भण्डारण गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगर स्तरमा	वर्षको २ पटक	कृषि र पशु शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
३	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने वा अनुबन्ध करार गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगर स्तरमा	कम्तिमा २ वटा ठूला पसल वा उद्योग	कृषि र पशु शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
४	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका /प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरूबीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	कृषि र पशु विकास शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
५	महामारी रोगविरुद्ध खोप	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै निरन्तर	नगरपालिका र सबै वडाहरूमा	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	पशु विकास शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
६	पशु फार्म निर्माण गर्दा सुरक्षित	निरन्तर	नगरपालिका कुन	१ पटक	पशु विकास शाखा वा खाद्य

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	ठाउँको छनौट		ठाउँ ?		तथा कृषि क्षेत्र

३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्र.स.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य उद्योगहरू पहिचान गर्ने साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने	निरन्तर	नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार वर्षको १ वा २ पटक	कृषि र पशु शाखा वा स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सामान्य क्षेत्र ।
२	विपद्बाट प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्याको आधारमा खाद्य सामग्री (चामल, दाल, तेल, नुन, आदि) भण्डारण गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगर स्तर	वर्षको २ पटक	कृषि र पशु शाखा वा विषयगत क्षेत्र ।
३	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने वा अनुबन्ध करार	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगरस्तर	कम्तिमा २ वटा ठूला पसल वा उद्योग	कृषि र पशु शाखा वा विषयगत क्षेत्र ।

क.स.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	गर्ने				
४	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका /प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरूबीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	वडास्तर	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समयभन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	कृषि र पशु विकास शाखा वा विषयगत क्षेत्र ।
५	महामारी रोगविरुद्ध खोप	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै निरन्तर	नगरपालिका	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	पशु विकास शाखा वा विषयगत क्षेत्र ।
६	पशु फार्म निर्माण गर्दा सुरक्षित ठाउँको छनौट	निरन्तर	नगरपालिका	१ पटक	पशु विकास शाखा वा विषयगत क्षेत्र

३.१.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धीकरणका लागि आवश्यक पर्ने क्लोरिन, पीयूष	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगर स्तरको भण्डारकक्ष /	वर्षमा कम्तिमा १ पटक ६०,००० चक्की SPHERE	स्वास्थ्य निरीक्षक र स्वास्थ्य संस्था, खानेपानी उपभोक्ता

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	जस्ता औषधिको उचित भण्डारण गर्ने		शाखा	मापदण्ड अनुसार भण्डारण गर्ने ।	समिति
२	सरसफाइका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगर स्तरमा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	स्वास्थ्य निरीक्षक र खानेपानी तथा सरसफाइ विषयक्षेत्र
३	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालू अवस्थामा राख्ने । खानेपानी वितरण ट्यांकर खरिद गरी पानी ढुवानी सुनिश्चित गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगर स्तरमा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	स्वास्थ्य निरीक्षक र खानेपानी तथा सरसफाइ विषयक्षेत्र, जिन्सी शाखा
४	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीका स्रोतहरू जस्तै उच्चो हाते धारा पहिचान र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा टोलसुधार समिति र आमा समूह	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, टोल सुधार समिति
५	बाढी निकास र कुला कुलेसाहरू सफा रहेको सुनिश्चित गर्ने र संवेदनशील संरचनाको मजबुतीको नियमित लेखाजोखा गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा र नगरस्तरमा	प्रभावित प्रत्येक वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, पूर्वाधार विकास तथा योजना शाखा, सुरक्षानिकाय, टोल सुधार

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
६	पानी शुद्धीकरणका सामग्रीहरू अक्वागार्ड, पीयूष, खरिद गरी भण्डारण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, नगरपालिका खरिद समिति
७	पानी फिल्ट्रेशन गर्ने सामग्री वा मेशिनको व्यवस्था तथा भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक र टोल सुधार समिति पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
८	पोलिथिन पाइप खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	जनस्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, टोल सुधार समिति, न.पा., जिन्सी शाखा, खरिद समिति
९	आकस्मिक अवस्थामा प्रयोग हुन सक्ने ट्यांकीको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक, पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, टोल सुधार समिति, न.पा.,

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
					खा.पा.उ.स., जिन्सी शाखा, खरिद समिति, नेपाल रेडक्रस
१०	मिनरल वाटर जारको पानी हुन सक्ने पसलको पहिचान गरी राख्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	जनस्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, रेडक्रस तथा स्थानीय समुदाय
११	हाइजिन किटको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, संघ संस्था तथा स्थानीय समुदाय
१२	अस्थायी प्यानको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, तथा स्थानीय समुदाय, नगरपालिका खरिद समिति
१३	र्‍यापिड रेसपन्स टिम (इन्जिनियर, ओभरसियर र प्लम्बरको) तयार गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
					स्थानीय समुदाय, सिंचाइ र खानेपानी कार्यालयको समन्वयमा
१४	पानी सेवा प्रवाह गर्ने संस्थासँग पहिले नै आकस्मिक समयमा पानी सेवा प्रवाह बारे सम्झौता गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
१५	जनचेतना फैलाउने दक्ष जनशक्ति तयबार गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य निरीक्षक र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
१६	फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने, फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने ठाउँ निर्धारण गर्ने ।	तोकिएको स्थानमा फोहोर राख्ने			
१७	प्राविधिकहरूको नाम र नम्बर सहितको टेलीफोन डायरी अद्यावधिक गर्ने ।	थप गर्ने ।			

३.१.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने आपत्कालीन आश्रयस्थल र गैरखाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद् प्रभावितहरूका लागि अस्थायी आश्रय वा वासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने ।	विपद् हुन सक्ने सम्भावित समयअगावै ।	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा १० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	स्टोरकिपर, शहरी विकास तथा भवन निर्माण तथा वडा कार्यालयको सहयोगमा पूर्वाधार विकास शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	सम्भावित आपत्कालीन अवस्था आइपरेमा तुरुन्त खरिद गर्न सकिने गरी अनुबन्ध करार गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	थोक विक्रेता, खुद्रा विक्रेता, सहकारी, ठूला कृषक	१४,९१५ परिवारका लागि	वि. व्य. समिति, नगरपालिका, कृषि शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
३	अस्थायी आश्रयस्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने ।	निरन्तर	सबै वडामा जनघनत्व अनुसार	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तीमा १०-२० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	शखा अधिकृत, वि. व्य. समिति, पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय
४	गैर-खाद्य सामग्री सेटहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	गाउँनगर स्तर गोदामघरहरू	कम्तिमा २५० परिवारका लागि	वि. व्य. समिति, नगरपालिका, कृषि शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र
५	विपद् प्रभावित स्थान वा खुला क्षेत्रमा शिविर सञ्चालन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	नगर स्तर	आवश्यकता अनुसार	वि. व्य. समिति, वातावरण तथा विपद्

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	स्थानमा सवारीसाधनको प्रबन्ध गर्ने ।				व्यवस्थापन शाखा, विषयक्षेत्र
६	अस्थायी आश्रय वा वास निर्माणका लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिवृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	मनसुन शुरु हुनुभन्दा अगाडि	वडा स्तर	हरेक वडामा	वि. व्य. समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, विषय क्षेत्र

३.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	महिला, बालबालिका, किशोरी, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिक, लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, संरक्षणका तरिकाहरूबारे जानकारी पुस्तिका तयार एवम् प्रकाशन गर्ने । यो पुस्तिकालाई अपांगता भएका व्यक्ति तथा बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिकले सजिलै बुझ्न सक्ने गरी ठूला अक्षर र चित्र समेटेर बनाउने ।	निरन्तर	नगर स्तरमा	कम्तिमा १,३०० प्रति	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास निरीक्षक, वि.व्य.स., पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
२	विपद्का समयमा अत्यावश्यक सेवाका लीगि महिलाका लागि चाहिने सामग्रीहरू .जस्तै : डिग्निटी किट खरिद गरी भण्डारण गर्ने । • खाद्यान्न प्रदान गर्दा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकमैत्री सामग्री प्रदान गर्ने । • लैंगिक हिंसा रोकथाम तथा सम्बोधन गनुका लागि संरक्षण संयन्त्रलाई सुदृढ बनाउनका साथै हिंसा प्रभावितहरूका लागि आपत्कालीन सहयोग प्रदान गर्ने ।	निरन्तर	नगरका गोदाम घरहरू, अनुसूची १५ विवरण	जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशतलाई पुग्ने	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा प्रमुख र वि.व्य.स.
३	उमेर, लैंगिकता र अपांगताको अवस्था अनुसार गरिनुपर्ने सेवा सहयोगका लीगि प्रोटोकल तयार गरी लागू गर्ने ।	तत्काल	नगर स्तर	१ पटक	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा प्रमुख, वि.व्य.स., जिन्सी / भण्डारण शाखा
४	विद्यालय शिक्षक, लैंगिक हिंसा प्रभावित र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालिम दिने ।	प्रत्येक वर्ष १ पटक	नगर स्तर	हरेक विद्यालयबाट १ जना र वडाबाट २ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	शिक्षा र स्वास्थ्य शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र, महिला विकास शाखा र वि.व्य.स.

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
५	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने जसमा अपांगता भएका व्यक्ति, महिला, जनजाति, दलित लगायत वञ्चितीकरणमा रहेका समुदायलाई पनि समावेश गर्ने तथा गराउने	निरन्तर	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय अगाडि कम्तिमा १ पटक	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा र वि.व्य.स.

३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	बाढी, पहिरो, हावाहुरी, शीतलहरले प्रभावित गर्न सक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने र सम्भावित क्षतिको आँकलन गर्ने	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका गरेर जम्मा ६४ विद्यालय	शिक्षा शाखाको शाखा प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
२	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	नगरको विद्यालय स्तरमा (सबै विद्यालय) तहगत र अवस्थागत रूपमा	१२ वटा	शिक्षा शाखाको शाखा प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
३	बाढी, पहिरो, हावाहुरी लगायतका	निरन्तर	नगरको विद्यालय	१२ वडामा १/१ केन्द्र	शिक्षा शाखाका प्रमुख,

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	प्रकोपले विद्यार्थीमा हुन सक्ने प्रभावकबारे विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने		स्तरमा	तोकी सोही स्थानमा	सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
४	सभावित विपद्बाट सुरक्षित हुने उपायबारे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम. रेडियोबाट स्थानीय भाषा तथा मातृभाषामा सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रसारण गर्ने	निरन्तर	नगर स्तर, विद्यालय स्तरमा	२१ वटा विद्यालय र एफ.एम.बाट कम्तिमा १५ दिन (प्रकोपमा केन्द्रित भई)	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
५	विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि स्वयंसेवक र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	निरन्तर	नगरको विद्यालय स्तरमा	२१ जनालाई, प्रत्येक मा.वि., सिटिइभिटीद्वारा सञ्चालित ३ वटा प्राविधिक विद्यालयहरू, २ वटा कलेजबाट १/१ जना रोष्टर तयार	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
६	अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माणका लागि आवश्यक त्रिपाल, डोरी, किलाकाँटीको व्यवस्था गर्ने	निरन्तर	नगरको विद्यालय स्तरमा	२१ वटा सेट (प्रत्येक मा.वि, सिटिइभिटीद्वारा सञ्चालित ३ वटा प्राविधिक विद्यालयहरू, २ वटा कलेजहरू)	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
७	भण्डारगृहमा शिक्षा क्षेत्रलाई	निरन्तर	नगरका सबै	२१ जनालाई, प्रत्येक	शिक्षा शाखाका शाखा

गोदावरी नगरपालिका

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	आवश्यक पर्ने इसीडी किटहरू भण्डारण गर्ने ।		विद्यालयलाई पुग्ने गरी	मा.वि, सिटिइभिटीद्वारा सञ्चालित ३ वटा प्राविधिक विद्यालयहरू, २ वटा कलेजहरू	अधिकृत, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
८	भण्डारगृहमा शिक्षा क्षेत्रका लागि आवश्यक स्टुडेण्ट वा शिक्षा किटहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	७५ वटा सेट सामुदायिक विद्यालय तह र अवस्था हेरी	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
९	भण्डारगृहमा शिक्षा क्षेत्रलाई आवश्यक पर्ने रिक्रियशनल किटहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	७५ वटा सेट	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
१०	कक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने कार्पेटहरू, म्याटहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	७५ सेट	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
११	शिक्षकहरूलाई आपत्कालीन अवस्थामा कसरी शिक्षण गराउने भन्नेबारेमा तालिम दिने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयहरू	७५ जना लाई	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
१२	प्रत्येक विद्यालयमा आपत्कालीन अवस्थामा बाहिर निस्कने मार्ग र भेला हुने स्थान पहिचान गरेर राख्न लगाउने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	७५ वटा विद्यालयमा अभ्यास, शिक्षण गर्ने कार्यक्रम राख्ने	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१३	प्रत्येक विद्यालयमा भूकम्प र आवश्यकता अनुसार अन्य प्रकोपको नमुना अभ्यास गर्न लगाउने	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	७५ वटा विद्यालयमा वडाका केन्द्र विद्यालयमा सबै विद्यालयलाई समावेश गरी अभ्यास गर्न लगाउने	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
१४	प्रत्येक विद्यालयमा फस्ट एड (प्राथमिक उपचार) सम्बन्धी तालिम दिई फस्ट एड बक्स राख्न लगाउने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	प्रमुख विद्यालयमा	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
१५	आपत्कालीन अवस्थामा समुदायका मानिसहरू विद्यालयमा कति समयसम्म बस्न पाउने भन्नेबारे नीति बनाउने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	१ आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
१६	विद्यालयमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम दिने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	७५ जनालाई	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.
१७	बैकल्पिक शिक्षाका लागि विद्यालय र शिक्षकलाई व्यवस्था मिलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	२१ विद्यालयमा	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र वि.व्य.स.

३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने शीघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सुरक्षित स्थानमा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि खानेपानी ट्यांकी शौचालय र हातेपम्प व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडा स्तरमा	सबै वडामा	पूर्वाधार विकास प्रमुख, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, वि.व्य.स., कार्यपालिका, आर्थिक शाखा, प्रशासन शाखा, रेडक्रस
२	विपद्बाट अत्यावश्यक सेवाहरू - (जस्तै : सडक, खानेपानी, बिजुली आदि) अवरुद्ध भएमा उक्त सेवा सुचारु गर्न तत्काल प्राविधिक टोली परिचालन गर्ने ।	निरन्तर	नगर स्तर र वडा स्तरमा	नगर स्तरमा एक र वडा स्तरमा एक	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, र वि.व्य.स., कार्यपालिका, आर्थिक शाखा, प्रशासन शाखा, सडक कार्यालय, विद्युत् कार्यालय, खानेपानी कार्यालय
३	सम्भावित विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा पर्ने क्षतिको शीघ्र मूल्यांकनका लागि टोली गठन गरी प्रशिक्षण दिने ।	प्रत्येक वर्ष एकपटक	नगर स्तरमा	एकपटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, नेपाल रेडक्रस

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
					सोसाइटी, सरकारी, गैरसरकारी संस्था
४	सम्भावित विपद्बाट कृषि, पशु, रोजगारी, सेवा उद्योग, पर्यटन, व्यापार लगायतका क्षेत्रमा पर्न सक्ने असरहरू न्यूनीकरण गर्ने क्रियाकलाप तय गरी कार्यान्वयन गर्ने । आर्थिक पुनर्लाभका क्रियाकलापहरूमा महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, विपन्न तथा अन्य अति संकटासन्न व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नगर स्तरमा	प्रभावित समुदायमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, उद्योग वाणिज्य संघ

३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सही पूर्वानुमान र उपलब्ध समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरू निर्धारण गर्नु पर्दछ । यसमा सामान्य सतर्क रहनेदेखि जोखिमयुक्त ठाउँमा रहेका समुदाय र स्थानातरण गर्न मिल्ने धन सम्पत्ति अस्थायी रूपमा सुरक्षित ठाउँमा सार्ने सम्मका क्रियाकलाप हुन सक्छन् । यस्तो योजना प्रकोपको प्रकृति, समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरूको योजना देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ ।

३.२.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ।

प्राकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र अन्तर्गत गर्नुपर्ने पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजनाका कार्यहरू देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	वर्षा र आँधी/हावाहुरीको पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग (सिधै वा वेबपेज मार्फत) र जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट आदानप्रदान गर्ने ।	माघदेखि असोजसम्म	नगरस् तरमा	दिनमा कम्तिमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
२	अत्यधिक वर्षा भई बाढी आउनसक्ने अवस्था वा खराव मौसमका कारण हावाहुरी आउनसक्ने सम्भावना भएमा सबैले बुझ्ने भाषामा सूचना जारी गर्ने । आपत्कालीन अवस्थामा अपनाउन पर्ने सन्देश प्रशारण गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगरबाट बस्तीसम्म पहुँच हुनेगरी	पूर्वानुमानको खबरपश्चात् दिनमा कम्तिमा ३ पटक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
३	विपद् हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा सबै विषयगत क्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएलगत्तै	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तिमा एकपटक र आवश्यकता अनुसार थप	आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख
४	विपद् पूर्वानुमान अनुरूप वडास्तरीय समितिलाई जानकारी गराउने । प्रभावित हुनसक्ने समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा	पूर्वानुमान प्राप्त भएलगत्तै	नगरक्षेत्र सबैमा	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख

क.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
	सर्न आग्रह गर्ने, सघाउने ।				
५	खोज तथा उद्धार टोली र क्षति सर्वेक्षण टोली तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएलगत्तै	नगर स्तरमा, वडा स्तरमा	प्रकोपअनुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति

३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ

क स	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	खाद्य तथा कृषि विषय क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार थप	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषयगत क्षेत्र
२	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरीक्षण गरी अद्यावधिक गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषयगत क्षेत्र
३	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खाद्य सामग्रीहरू डुवानीका लागि आवश्यक सवारीसाधन तयारी	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषयगत क्षेत्र

	अवस्थामा राख्ने				

३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्रस	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	स्वास्थ्य तथा पोषण विषय क्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात् तत्काल सूचित गर्ने	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार	वडा, स्वास्थ्य संस्था स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र
२	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने औषधि तथा उपकरण निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तर र वडा स्तर, स्वास्थ्य संस्था स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
३	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको प्रकृतिअनुसार	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
४	कोभिड १९ लगायतका महामारीबाट	पूर्वानुमानको जानकारी	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपका आधारमा	स्वास्थ्य एकाइ प्रमुख,

	सुरक्षित रहन र सतर्कता अपनाउने उपायबारे स्थानीय एफ.एम. र सामाजिक सञ्जाल लगायतका माध्यमबाट प्रशारण र जानकारी प्रवाह गर्ने	पश्चात्		निरन्तर गर्ने	स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सञ्चार क्षेत्र

३.२.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.स.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषय क्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	जनस्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक विकास शाखा र विषयगत क्षेत्र
२	खानेपानी शुद्धीकरणका लीग क्लोरिन, पीयूष, जस्ता औषधि तथा प्रविधिको निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	जनस्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक विकास शाखा र विषयगत क्षेत्र
३	सरसफाइका लागि परिचालन हुनुपर्ने जनशक्ति, सवारीसाधन र उपकरणहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	जनस्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक विकास शाखा र

	सवारी सरसफाइ कर्मचारी तयारी अवस्थामा रोस्टरमा राख्ने ।				विषयगत क्षेत्र

३.२.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र स	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री विषय क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार	नगर प्रहरी र वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र
२	आापत्कालीन आश्रयस्थलको निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	तत्कालै	वडा स्तर	सम्भावित प्रकोप अनुसार	नगर प्रहरी, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र
३	अस्थायी आश्रय र आवास निर्माणका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री तथा औजारहरू निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	गाउँ/वडा/नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	नगर प्रहरी, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र
४	सामग्री तथा औजारहरू ढुवानीका लागि आवश्यक सवारीसाधनहरू पहिचान गरी	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	गाउँ/वडा/नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय	नगर प्रहरी, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

	तयारी अवस्थामा राख्ने ।			अनुसार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र

३.२.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क स	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	संरक्षण तथा सुरक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र
२	विपद्जन्य घटना प्रभावितलाई तथा लैंगिक हिंसा प्रभावितलाई परामर्श सेवा दिन परामर्श टोली तयारी अवस्थामा राख्ने । लैंगिक हिंसा प्रभावितलाई आपत्कालीन कोष उपलब्ध गराउने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तर र वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र, स्वास्थ्य, शिक्षा शाखा ।
३	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर	पूर्वानुमानको जानकारी	नगर स्तर र वडा	सम्भावित प्रकोपको	महिला तथा

	सञ्चालन भएको स्थानमा आवश्यक डिग्निटी किट लगायतका सरसामानको निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पश्चात	स्तरमा	समय अनुसार	बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र

३.२.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क स	**पूर्वानुमानका आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था**
१	आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
२	प्रभावित हुन सक्ने विद्यालयलाई शिक्षण सामग्रीहरू सुरक्षित ठाउँमा राख्न अनुरोध गर्ने	समन्वयात्मक बैठकपश्चात्	विद्यालय स्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
३	विपद्को समयमा अपनाउनुपर्ने सावधान र उपाय तथा अनुशासनका बारेमा	तत्काल	विद्यालय स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको सिजन अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र

क स	पूर्वानुमानका आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	विद्यार्थीलाई सचेत गराउने				
४	विपद्को समयमा पठनपाठनबाट निरन्तर गर्न आवश्यक तयारी गर्ने	तत्काल	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र

३.२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क स	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	शीघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा, वडा स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।
२	अत्यावश्यक सेवा सुचारु गर्नका लागि आवश्यक जनशक्ति, भण्डारण गरिएका सामग्री तथा उपकरणहरू	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा, वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, सामाजिक विकास शाखा विषयगत क्षेत्र ।

	निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने				
३	सर्वेक्षण टोलीमा समावेश हुने व्यक्तिलाई तयारी अवस्थामा रहन अनुरोध गर्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा र वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।

३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य (कार्यविधि) योजना

यस आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाअन्तर्गत खोज, उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेलसम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य र शीघ्र पुनर्लाभका कार्यहरू पर्दछन् । यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात तुरुन्तै चाल्नुपर्ने खोज उद्धार कार्यहरूबाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानान्तरण र राहत वितरणका क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन् । विपद् प्रतिकार्यका लागि गठित विषयगत क्षेत्रहरू परिचालन गर्न तपसिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू तर्जुमा गरिएको छ ।

३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रका आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ । समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्य :

- विपद् प्रभावित र दुर्घटनाग्रस्त क्षेत्रमा समन्वय खोज तथा उद्धार कार्य प्रभावकारी बनाई घाइतेहरूको थप मृत्यु हुन नदिने गरी व्यवस्थापन गर्न ।
- प्रभावकारी रूपमा खोज तथा उद्धार कार्यका लागि र क्षति न्यूनीकरण गर्न आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्न ।
- घाइतेको प्राथमिक उपचार गरी आवश्यकता अनुसार अस्पताल पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउन ।

- बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपांगता भएका व्यक्तिहरू, ज्येष्ठ नागरिकलाई विनाभेदभाव संरक्षणको व्यवस्था मिलाई प्राथमिकताका साथ खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने गरी यकिन गर्न ।
- प्रभावितलाई राहतको उचित व्यवस्था गर्न ।
- आवश्यकता अनुसार अन्य निकायहरूसँग समन्वय गरी व्यवस्थापन मिलाउने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
१	विपद्जन्य घटना हुनसक्ने यकिन भएपछि नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । प्रकोपले असर गर्नसक्ने समुदाय (वसन्तपुर, मनहरा, भरतपुर, चैतनपुर, चेतना वस्ती, बाँसबारी, मुक्त कमैया शिविर)लाई सुरक्षित स्थानमा बस्न, सर्नका लागि तत्कालै अनुरोध गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
२	जोखिममा रहेका समुदाय (वसन्तपुर, मनहरा, भरतपुर, चैतनपुर, चेतना वस्ती, बाँसबारी, मुक्त कमैया शिविर) र उनीहरूको महत्वपूर्ण सम्पत्ति सामन सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नका लागि सुरक्षानिकाय र खोज तथा उद्धार टोली/कार्यदल परिचालन गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
३	विपद्मा परी घाइते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराइरहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी कार्य जारी गर्ने ।	विपद्को समयमा	सुरक्षानिकाय, खोज तथा उद्धार टोली/ कार्यदल र स्वयंसेवक
४	सर्वेक्षण टोली परिचालन भई तत्कालै घटनाको अवलोकन, निरीक्षण गर्ने र घटनाको अवस्थाका बारेमा नगर विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराउने, साथै प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment-IRA)को प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	विपद् पश्चात	सर्वेक्षण टोली, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
५	विपद्बाट यदि कसैको मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क तथा विस्तृत लगत कायम गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने, शव हस्तान्तरण गर्ने ।	विपद्को समयमा	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, समग्र व्यवस्थापन,

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
			सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
६	घटनाको परिस्थितिको आधारमा प्रभावित समुदायलाई सम्भाव्य थप जोखिमबाट बचाउन र सहयोग पुऱ्याउन अन्य विषयगत क्षेत्रहरू र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	विपद् पश्चात्	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
७	विस्तृत सर्वेक्षण गरी सबै विषयगत क्षेत्रहरूमा भएका क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी सुझाव सहितको प्रतिवेदन नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने ।	विपद् पश्चात्	सर्वेक्षण टोली
८	समीक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने । तयार गरिएको योजना लागू गर्ने, गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यसमूहहरू
९	विस्थापित भई शिविरमा बसेका, छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घरगोठ पूर्णरूपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरूलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
१०	विपद्को प्रकृति/अवस्था अनुसार संकटकाल घोषणा गर्नुपर्ने स्थिति भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग अनुरोध, सिफारिस गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
११	विपद् प्रभावित स्थान कार्यसञ्चालन तथा समन्वय केन्द्र (On-Site Operation Coordination Center-OSOCC) स्थापना गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यसमूहहरू, मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थाहरू
१२	बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) गर्ने ।	विपद् पश्चात्	सर्वेक्षण टोली, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
			तथा उद्धार क्षेत्र

३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ।

तलका योजनाको उद्देश्यः

- विपद् प्रभावित र दुर्घटनाग्रस्त क्षेत्रमा खाद्यान्न अभाव हुन नदिन प्रभावकारी व्यवस्था मिलाई घाइतेहरूको थप मृत्यु हुन नदिने गरी छिटो र प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने।
- प्रभावकारी रूपमा राहत वितरण गरी विपद्बाट हुने धनजनको क्षति न्यूनीकरण गर्ने र अवस्था बिग्रिन नदिने।
- कृषि क्षेत्रमा भएको क्षतिको सूचना संकलन गर्ने।
- कृषि क्षेत्रलाई चलायमान बनाउने।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्काल	कृषि शाखा र खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
२	विपद्बाट प्रभावित भएका व्यक्तिहरूलाई उपयुक्त खानेकुरा वितरण गर्ने।	विपद्को पहिलो दिन	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	सर्वेक्षण टोलीको प्रतिवेदनको आधारमा आवश्यक खाद्य सामग्रीको व्यवस्था गर्ने र पूर्वनिर्धारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने।	दोस्रो दिनदेखि निरन्तर	कृषि शाखा

४	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री वितरणका लागि अपुग हुने सम्भावना भएमा तत्काल खरिद, आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने ।	तेस्रो दिनदेखि निरन्तर	कृषि शाखामार्फत नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
५	नगरपालिकाको क्षमता बाहिरको अवस्था भएमा नगरप्रमुखले थप सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा जानकारी गराउने र सहयोग उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने ।	विपद् घटनापछि आवश्यकता भएसम्म	नगर प्रमुख वा तोकिएको अधिकारी
६	थप खाद्य सामग्रीका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय गर्ने र सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि अनुरोध गर्ने ।	निरन्तर	कृषि शाखाले नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत
७	खाद्य सामग्री वितरणमा आइपरेका समस्या तथा चुनौतीका विषयमा विषयगत क्षेत्रको सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।	निरन्तर	कृषि शाखा

३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्यका लागि स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका प्रतिकार्य क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- आरआरटी टोली परिचालन गरी घाइते व्यक्तिहरूको उपचार कार्यमा सहयोग पुऱ्याई थप क्षति हुन नदिने र गम्भीर प्रकृतिका घाइतेहरूलाई अस्पताल पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

गोदावरी नगरपालिका

- झाडापखाला, ज्वरो, टाइफाइड, दादुरा, कोरोना जस्ता महामारी फैलिन नदिन जनचेतना फैलाउने र यसको व्यवस्थापन गर्ने ।
- संकटासन्न समूह जस्तै गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरू, ज्येष्ठ नागरिकहरू र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विशेष उपचारको व्यवस्था गर्ने ।

क्र.सं	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्य समूह
२	विपद्को घटनामा घाइते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
३	विपद् प्रभावित वा अस्थायी शिविर स्थापना गरेको स्थानमा उपचार हुन नसक्ने घाइतेहरूलाई नजिकको स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल लैजान सिफारिस गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्न शिविरमा बसेकालाई स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर खडा गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
६	सुत्केरी, गर्भवती महिलाहरू, शिशु, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति तथा वृद्धवृद्धालाई आवश्यकता अनुसारको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
७	बालबालिकामा कुपोषण हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको लागि खाद्य विषयगत क्षेत्रलाई सल्लाह दिने ।	आवश्यकता अनुसार	पोषण कार्य समूह

३.३.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रका आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धित कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- वैकल्पिक खानेपानीको व्यवस्था मिलाई विपद्मा परेका व्यक्तिहरूलाई स्वच्छ खानेपानी र सरसफाइको व्यवस्था मिलाउने ।
- शिविरमा रहेको खण्डमा माहामारी फैलिन नदिनका लागि शिविर तथा शौचालय व्यवस्थापनको कार्य व्यवस्थित गर्ने ।
- पानी शुद्धीकरण सम्बन्धी व्यवस्था मिलाउने ।
- पानी वितरण कार्य व्यवस्थित गरी सवैलाई स्वच्छ खानेपानीको सेवामा पहुँच बढाउने ।

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा
२	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रबन्ध गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय
३	विपद्का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	सरसफाइ एकाइ, नगरपालिका
४	खानेपानी शुद्धीकरणका लागि आवश्यक औषधि, व्यक्तिगत सरसफाइका लागि हाइजिन किट वितरण गर्ने र सरसफाइ तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	ने.रे.सो.
५	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूका बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक बस्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा

३.३.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपत्कालीन आश्रय र गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य क्षेत्रका आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धित कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- वैकल्पिक खाना पकाउने सरसामान र खानेकुराको व्यवस्था मिलाई वासस्थान मिलाउने ।
- शिविरमा रहेको खण्डमा राहत वितरणलाई व्यवस्थित गर्ने ।
- शिविरमा रहेका उमेर समूहका बालबालिका, वृद्धवृद्धा र अन्य जोखिम समूहलाई स्पीयर मापदण्ड अनुसारको खाद्य सामग्रीको व्यवस्था मिलाउने ।
- खाद्य, गैर-खाद्य र वासस्थान व्यवस्थित गरी सवैलाई सेवामा पहुँच बढाउने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	विपद् प्रभावित समुदायले निर्धारण गरेको सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी आश्रय वा वासका लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
३	अस्थायी संरचना निर्माणको लागि थप सामग्री वा औजारहरू आवश्यक भएमा नगरप्रमुखसँग सरसल्लाह गरी थप परिमाण जुटाउने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
४	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको व्यवस्था, वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू

५	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूका बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक बस्ने ।	निरन्तर	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
६	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	प्राविधिक शाखा, नगरपालिका
७	भौतिक संरचनाहरू नोक्सान भई सेवा अवरुद्ध भएको स्थान पहिचान गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र तत्काल सुचारु गर्नुपर्ने सेवाहरूको प्राथमिकीकरण गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
८	सार्वजनिक सेवा अवरुद्ध भएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि टोली परिचालन गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
९	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूका बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक बस्ने । निष्कर्षका आधारमा थप कार्यहरू गर्ने ।	विपद् पश्चात	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

३.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य क्षेत्रका आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धित कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- खाना पकाउने वैकल्पिक सरसामान र खानेकुराको व्यवस्था गर्दा महिला, उमेर समूहका बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अन्य जोखिम समूहलाई खानेकुरा र गैर खाद्य वस्तुको उचित व्यवस्था गर्ने ।
- शिविरमा रहेका उमेर समूहका बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अन्य जोखिम समूहलाई स्पीयर मापदण्ड अनुसारको खाद्य सामग्रीको व्यवस्था मिलाउने ।
- खाद्य, गैर खाद्य र वासस्थान व्यवस्थित गरी सबैको सेवामा पहुँच बढाउने ।

- शिविरमा रहेको खण्डमा राहत वितरणलाई व्यवस्थित गर्दा महिला, तथा अति संकटासन्न समूह बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अन्य जोखिम समूहलाई सहज हुने गरी गर्ने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, गोदावरी नगरपालिका
२	गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला, स्तनपान गराइरहेकी महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र ज्येष्ठ नागरिकको अवस्थाको आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला, बालबालिका र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गर्ने, सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारका सामग्री जस्तैः डिग्निटी किट वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
५	विपद्का घटनाबाट मानसिक रूपमा प्रभावित व्यक्ति, लैंगिक हिंसा प्रभाबित र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरूलाई परिस्थितिको आँकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
६	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूका बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक बस्ने ।	विपद् पश्चात् र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ । यस नगरपालिकामा १० वटा बालविकास केन्द्र, ४३ वटा आधारभूत विद्यालयहरू, १६ वटा माध्यमिक विद्यालयहरू, सिटिइभिटीद्वारा सञ्चालित ३ वटा प्राविधिक विद्यालय, २ वटा कलेज र एउटा वेदविद्याश्रम गरी जम्मा ७४ विद्यालय छन् ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्रको रूपमा उत्थानशील प्रवर्धन गर्नु ।
- बालबालिकालाई सुरक्षित ठाउँमा पुर्‍याउनु ।
- पठनपाठनका लागि भयरहित वातावरण तयार गर्ने गरी पठन पाठनलाई निरन्तरता दिनु ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	शिक्षा शाखा, गोदावरी नगरपालिका
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठनका सामग्रीहरू विवरण तयार गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	यदि विद्यालय ३ दिनभन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि प्रबन्ध मिलाउने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारु गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
५	समीक्षा बैठक बस्ने, तत्कालीन आवश्यकता अनुसार योजना गरी लागू गर्ने ।	उपयुक्त समयमा	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धित कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभावको लेखाजेखा गर्ने ।
- आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभावको लेखाजेखाको आधारमा शीघ्र पुनर्लाभ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	शिक्षा शाखा, गोदावरी नगरपालिका
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठनका सामग्रीहरू विवरण तयार गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	यदि विद्यालय ३ दिनभन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि प्रबन्ध मिलाउने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामान व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारु गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
५	समीक्षा बैठक बस्ने, तत्कालीन आवश्यकता अनुसार योजना गरी लागू गर्ने ।	उपयुक्त समयमा	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

गोदावरी नगरपालिका

खण्ड - ४: बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था

कुनै पनि प्रकोपका कारण हुने विपद्जन्य घटनामा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रबाट वितरण गरिने राहत सामग्रीहरू र तत्काल सेवा पुऱ्याउनका लागि चाहिने सरसामानहरू तलका तालिकाहरूमा उपलब्ध भएबमोजिम समावेश गरिएको छ ।

विषय क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
समग्र व्यवस्थापन/सूचना खोज तथा उद्धार	दमकल (आवश्यक औजर सेट सहित)	१ थान	नगरपालिका
	एक्साभेटर (जेसिबी)	१ थान	नगरपालिका
	लाइफ ज्याकेट	६ थान	नगरपालिका, नेपाल रेडक्रस
	नाइलन डोरी	२० मि.	नगरपालिका
	सेफ्टी हेल्मेट	६ थान	नगरपालिका
	मेगा ह्याण्ड माइक	२ थान	नगरपालिका नेपाल रेडक्रस
	इमर्जेन्सी टर्च लाइट	६ थान	नगरपालिका, नेपाल रेडक्रस
	आगो निभाउने यन्त्र (फायर ब्लक)	६० थान	नगरपालिका
	साइरन	...थान	नगरपालिका, नेपाल रेडक्रस
	प्राथमिक उपचार किट	...थान	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	रेस्क्यू टी सर्ट	६ थान	नगरपालिका
	रेन कोट	६ थान	नगरपालिका
	रबर म्याट्रेस	२० थान	नगरपालिका
	फुट पम्प	१ थान	नगरपालिका

विषय क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
	मिडियम साइज रबर ट्युब	६ थान	नगरपालिका
	पञ्जा	६ थान	नगरपालिका
	त्रिपाल	२० थान	नगरपालिका
	ब्लाङ्केट	२० थान	नगरपालिका
	आगो निभाउने यन्त्र	२ थान	नगरपालिका
	स्ट्रेचर	२ थान	नगरपालिका
	सेफ्टी रिबन	६ थान	नगरपालिका
	सेफ्टी बुट	६ थान	नगरपालिका
	ट्याक्टर	१ थान	नगरपालिका,
	ट्रिपर	२ थान	नगरपालिका
खाद्यान्न तथा कृषि	किटनाशक विषादी	...थान	कृषि शाखा
	चामल	१,००० के.जी.	कृषि शाखा
	नुन	५० के.जी.	कृषि शाखा
	च्याउ वीउ	८०० के.जी	कृषि शाखा
	तेल	५० के.जी.	कृषि शाखा
स्वास्थ्य तथा पोषण	स्यानिटरी प्याड डिग्निटी किट	...थान	नगरपालिका
	इमर्जेन्सी किट	...थान	नगरपालिका
	ह्याण्ड वास तथा साबुन	....दर्जन	नगरपालिका
	पिपिई सिट/गाउन	...थान	नगरपालिका
	सर्जिकल ग्लोब	.....कार्टुन	नगरपालिका

Commented [AM1]:

विषय क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
	स्यानिटाइजर	.....वटा	नगरपालिका
	क्लोरिन पाउडर	.....	नगरपालिका
	मेडिसिन	केही मात्रामा	नगरपालिका
	आर.एल. बोटल	.....वटा	नगरपालिका
	प्राथमिक उपचार/बाकस किट	...थान	नगरपालिका
खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता	पीयूष		
	एक्वा ट्याब		
	पि.एल.भाइल		
	पानी जाँच्ने किट		
	पाइप तथा फिटिङ्स		
	अस्थायी शौचालय किट		
आपत्कालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री र क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन			
	खन्ती (सब्बल)	१० वटा	नगरपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	गैंती र बेल्चा सेट	१० वटा	नगरपालिका
	जस्ता पस्ता	१०० वटा	नगरपालिका

४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता

यस गोदावरी नगरपालिकामा विपद्जन्य घटनामा सबै विषयक्षेत्रका सदस्यहरू स्थानीय समुदायमा प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुनेछन् । यसबाहेक यस नगरपालिकामा खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार, पूर्वसूचना कार्यदल र लेखाजोखा कार्यदल सम्बन्धी दक्ष व्यक्तिहरू नरहेकाले सो सम्बन्धी जनशक्ति तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । यसका

साथै शव व्यवस्थापन सम्बन्धी विशिष्ट ज्ञान भएका सुरक्षानिकायहरूसँग रहेका व्यक्तिहरू र सोको पनि सूची तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । जनशक्ति सम्बन्धी विवरण हेरफेर भइरहन सक्ने हुँदा सबै विषयक्षेत्रले विपद् प्रतिकार्यका लागि समावेशी विद्यमान जनशक्तिको तथ्याङ्क नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी एकीकृत अभिलेख राख्ने र प्रयोजनका लागि विपद् व्यस्थापन शाखामा पठाउनु पर्नेछ ।

४.३ बन्दोबस्ती सामग्रीको आँकलन

विपद्जन्य घटनाहरूमा प्रतिकार्यका लागि गैर खाद्य सामग्रीहरूको र सोको भण्डारण स्थल र मानवीय सहायता स्थलका लागि देहाय अनुसारको व्यवस्था गरिएको छ :

४.३.१ गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल

विपद्का घटनाहरूमा प्रतिकार्यका लागि गैर खाद्य सामग्रीहरूको गोदाम घर (भण्डारण स्थल) १, ३, ४, ८ र १२ नम्बर वडामा रहेको छ । भण्डारण स्थल सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार रहेको छ :

क्र.सं.	विवरण	स्थान	क्षमता	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	वडा नम्बर १, अत्तरिया, धनगढी रोड	साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन	४०० वर्ग फिट		
२	वडा नम्बर १, अत्तरिया, वडा कार्यालय		१०० वर्ग फिट		
३	वडा नम्बर		.... वर्ग		
४	वडा नम्बर		.... वर्ग		

४.३.२ माननीय सहायता स्थल धनगढी विमानस्थल ।

कैलाली जिल्लामा रहेको धनगढी विमानस्थल परिसरभित्र रहेको मानवीय सहायता स्थल यस गोदावरी नगरपालिकाका लागि सबैभन्दा नजिकको मानवीय सहायता स्थल रहेको छ र यसलाई उपयोग गर्न सकिनेछ ।

४.४ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत

मथि उल्लिखित विद्यमान स्रोत साधनका अतिरिक्त विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूलाई आवश्यक पर्ने थप स्रोत, साधन र उपकरणको विवरण तथा सोको अनुमानित लागत देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

विषयक्षेत्र	आवश्यक स्रोत, साधन उपकरण	थप संख्या वा परिणाम	अनुमानित रकम (रु हजारमा)
समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार	४.१ स्रोत साधनको वर्तमान अवस्थामा रहेको टेबलमा नभएको साधन उपकरण	आवश्यकता अनुसार	
खाद्य तथा कृषि	आवश्यकता अनुसार खाद्य बिक्रेताहरूको भण्डारण क्षमता र नामावली तयार गरी राख्ने ।	बिक्रेताहरूको भण्डारण क्षमता र नामावली तयार गरी राख्ने ।	आवश्यकता अनुसार
स्वास्थ्य तथा पोषण	आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य तथा पोषण सामग्री बिक्रेताहरूको भण्डारण क्षमता र नामावली तयार गरी राख्ने ।	आवश्यकता अनुसार	विपद् कोष
खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन	पाइप र फिटिङ	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
आपत्कालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री	भण्डारण ..... वटा र टेण्ट, स्ट्रेचर र त्रिपाल	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
संरक्षण तथा सुरक्षा	मनोपरामर्शदाताका लागि आवश्यक सामग्री तथा बजेट विनियोजन	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
आपत्कालीन शिक्षा	शिक्षा किट, कम्प्युटर र ल्यापटप	७३ विद्यालयहरूमा	आवश्यकता अनुसार
शीघ्र पुनर्लाभ	जीविकोपार्जन तालिम	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार

खण्ड-५: विविध

५.१. स्रोत साधनको व्यवस्थापन

विपद् व्यवस्थापनका लागि गोदावरी नगरपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । यस विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागि उक्त कोषमा उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विषयक्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकासा गरिनेछ । कोषमा पर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत वार्षिक बजेटबाट यस्तो रकम उपलब्ध गराइनेछ । स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य वडा कार्यालयमार्फत हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित वडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराइनेछ । नगरपालिकाको आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियाकलापका लागि प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमार्फत संघीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ । साथै थप आवश्यक सहयोगका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था, स्थानीय सामाजिक संघसंस्था तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरिनेछ ।

५.२. अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लगि छिमेकी कृष्णपुर, धनगढी उपनगर/नगरपालिकासँग सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ । यस्तो सहयोग विशेषगरी बाढी, महामारी र आगलागीको समयमा प्रतिकार्यका लागि दमकल, एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता सामग्रीको उपयोगमा केन्द्रित हुनेछ । अन्य किसिमका थप सहयोग आदान प्रदान गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानीय तहहरूसँग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्न सक्नेछ । नेपाल सरकार, प्रदेश, तथा जिल्ला व्यवस्थापन समिति, जिल्लास्थित अन्य गैरसरकारी निकाय तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी थप स्रोत परिचालन गरिनेछ । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्दसँग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।

५.३. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ

५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू

यस योजना नगरपालिकामा विपद्बाट प्रभावित हुने परिवार, मृत्यु हुने तथा घाइतेको संख्या एवम् आर्थिक क्षतिको न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य लिइएको छ । यस योजनाको अनुगमन, मूल्यांकन र समीक्षाका लागि देहाय बमोजिमका लक्ष्य सूचकहरू निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.सं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१.	**नगरमा विपद्बाट हुने मानव मृत्युदर कम भएको हुनेछ**		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२.	**न.पा. स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम भएको हुनेछ**		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्बाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३.	न.पा. स्तरमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विपद्का कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति		
४.	नगरपालिका र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)		
५.	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आँकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य वृद्धि गर्ने		
५.१	कुल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र सञ्चालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत		
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणालीमार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत		

क्र.सं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागू भएका वडाहरूको प्रतिशत		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिम सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आँकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने वडाहरूको प्रतिशत		
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत		

५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन

यस योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ। उक्त समितिले माथि उल्लिखित सूचकहरूको आधारमा निययित रूपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसमक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ। यस्तो प्रतिवेदनमा औंल्याइएका सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिमार्जन गर्दा समावेश गरिनेछ। योजना कार्यान्वयनको अवस्था, प्रभावकारिता र सिकाइ कार्यसूचीको प्रारूप, अनुसूची १२ (क) मा संलग्न गरिएको छ। यस योजनाको पुनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण संकलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ :

यस योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको सुनिश्चितताका लागि गोदावरी नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र यस नगरमा रहेका विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरूले योजना कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि तल उल्लिखित संयन्त्र स्थापना गरिएको छ र सो संयन्त्रले पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अनुगमन गर्नेछ। यस नगरपालिकाभित्र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी समग्र कार्यको समन्वय, अनुगमन र मूल्याङ्कन नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रत्यक्ष निगरानीमा अन्य वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा यस संयन्त्रले गर्नेछ। यस संयन्त्रले तयार गरेको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रतिवेदनलाई समेत आधार लिई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई हरेक वर्ष पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गरिनेछ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिकाको नमुना अनुसूची १२ (ग) मा दिइएको छ।

पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
हरेक वर्ष वैशाख महिना	विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समीक्षा बैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता
हरेक वर्ष मंसिर महिना	विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समीक्षा बैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता

५.४. क्षमता विकास रणनीति र योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

क्र.स.	क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	समय तालिका
१	विषय क्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखीकरण तालिम र अभ्यासको व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	विपद् व्यवस्थापन, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात्
२	वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण, तालिम प्रदान गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	विपद् व्यवस्थापन, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात्
३	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रूपमा सचालन गर्न क्षमता विकास गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	आगामी आ वा योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनुभन्दा अगावै
४	विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	मनसुनअगावै तथा विपद्को घटना हुनुअघि
५	बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयक्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	मनसुनअगावै तथा विपद्को घटना हुनुअघि

अनुसूची १

प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची

गोदावरी नगरपालिका, कैलाली

छलफलका विषयहरू:

- गत वर्षका विपद्का घटनाहरू र व्यवस्थापन सम्बन्धी समीक्षा
- यस वर्षको पूर्वानुमान (वर्षा, बाढी र पहिरो सम्बन्धी पूर्वानुमानहरू जल तथा मौसम विज्ञान विभागबाट उपलब्ध हुन्छ, अन्य प्रकोपहरूको सम्बन्धित निकायबाट उपलब्ध हुन्छ)
- सङ्कटासन्नता र जोखिमको बस्तुस्थिति (भौगोलिक कार्यक्षेत्र: गाउँ वा नगरपालिका)
- विषयक्षेत्रहरू (गाउँ/नगरपालिकामा रहने क्लस्टरहरू) र तिनका योजना
- योजना तर्जुमा वा अद्यावधिक गर्ने प्रक्रिया
- विपद्का पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि (आवश्यक भएमा) अनुभवप्राप्त विज्ञ सम्मिलित) कार्यटोली गठन गर्ने र कार्यशर्तहरू छलफल गरी स्वीकृत गर्ने
- पूर्वतयारी योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग र समन्वय (अन्य गाउँ/नगरपालिका, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्लास्थित निकायहरू)
- अन्य (जस्तै: समितिको आगामी बैठक सम्बन्धमा)।

अनुसूची २

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यादेश

- उपलब्ध तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन तथा अभिलेखकहरूको अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा योजनाहरू, कम्तिमा विगत ५ वर्षको विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आँकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीको पुनरावलोकन र समीक्षा गर्ने,
- सम्बन्धित तहका आवधिक विकास योजनाहरू, विषयक्षेत्रगत योजनाहरू, प्रतिवेदनहरू,

- आधारभूत अध्ययन लगायतका कार्य गर्ने,
- विपद् व्यवस्थानको विगतको अभ्यास अनुभव तथा सिकाइ सम्बन्धी अध्ययन तथा समीक्षा गर्ने,
- विगतको विपद् पूर्वतयारी योजना तथा विषयक्षेत्रगत आकस्मिक योजनाहरू अध्ययन र समीक्षा गर्ने,
- स्थानीय मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली, महामारी निगरानी प्रणली, सडक सुरक्षा कार्ययोजना अध्ययन र प्रवृत्ति विश्लेषण गर्ने,
- स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयारी गर्ने,
- कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन विधि, समय, स्थान, कार्यसूचीको छनौट तथा स्रोत साधन जस्ता विषयमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने,
- सबै विषयक्षेत्रका योजनाहरू एकत्रित गरी मस्यौदा तयार गर्ने,
- अनूसूचीमा उल्लिखित नमुना बमोजिम स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयार गर्ने ।

गोदावरी नगरपालिका

अनुसूची ३

सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका

कैलाली जिल्लाका केही महत्वपूर्ण टेलिफोन न.

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	खगेन्द्रप्रसाद रिजाल (प्रमुख जिल्ला अधिकारी)	०९१५२१३०१/ ९८५८४२७७७७ dao.kailali@gmail.com
२	जिल्ला समन्वय समिति	वीरबहादुर शाही (जिल्ला समन्वय अधिकारी)	०९१५२१६०७ /९८५८४३१२२२ ddckailali@gmail.com
३	नेपाली सेना	विकास के.सी. (प्रमुख सेनानी)	०९१५५०६८१, ९८५११३२०१५ bhawanidal@gmail.com
४	नेपाल प्रहरी	अनुपम शम्सेर ज.ब.रा (प्रहरी उपरीक्षक)	०९१५२११५३ /९८५८४२५५५५ dpokailalikarya1@gmail.com
५	सशस्त्र प्रहरी बल	दीपेन्द्र कुँवर (प्रहरी उपरीक्षक)	०९१५२६९२७, ९८५१२७२१२१ apfbsokailali@gmail.com
६	राष्ट्रिय अनुसन्धान	रमेशसिंह डागा (उ.प.अ.नि.)	९८४१२६४४२२ kailalinid89@gmail.com
७	स्वास्थ्य कार्यालय, कैलाली	लालबहादुर धामी (जनस्वास्थ्य अधिकृत)	०९१२१६६५ /९८४८७२०२०८
८	संघीय आयोजना कार्यान्वयन एकाइ	प्रवीण शाह (आयोजना प्रमुख)	०९१५२६४६७ /९८४१३३३४२९ dudbckailali@yahoo.com
९	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	डम्मरप्रसाद धिताल (प्रमुख)	०९१-२५०४८,९८५८४८८५०० wridd.kailali@gmail.com
१०	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन	मोहन कुँवर (डिभिजन प्रमुख)	०९१५२१७३८,९८५८४२२०५७ wss.kailali@gmail.com
११	कृषि ज्ञानकेन्द्र	खगेन्द्रप्रसाद शर्मा	९८५७४७७२८९
१२	पशु अस्पताल तथा		०९१५२१११४ /९८५८४२२४६७ dlsokailali71@gmail.com

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
	पशु सेवा विज्ञकेन्द्र	वसन्तबहादुर सिंह, धनगढी प्रमुख	
१३	खाद्य आयात निर्यात गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय	हरिसिंह बोहरा (खाद्य अनुसन्धान अधिकृत)	०९११७०३९/९८५८४२२०७८ fieqcodhi2075@gmail.com
१४	नेपाल खाद्य संस्थान	इन्जीला बस्नेत (कार्यालय प्रमुख)	०९१५२११२५ /९८५१२०४९३६ nfcdhangadhi@gmail.com
१५	खाद्य प्रविधि तथा गुणस्तर नियन्त्रण कार्यालय	नवराज दहाल (कार्यालय प्रमुख)	०९१५२२९७२/९८५८४२२०७२ rftqc091@gmail.com
१६	राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	मोहनदेव जोशी (क्षेत्रीय निर्देशक)	०९१५२५६२१/९८५८४२३६२१
१७	शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइ	वैकुण्ठ सुवेदी (उपसचिव)	०९१५२४०४६ / ९८५८४२२२३२
१८	डिभिजन वन कार्यालय कैलाली	रामचन्द्र कँडेल (डिभिजन वन अधिकृत)	०९१५२११३३ /९८५८४८८२७७ kailalidfo@.gov.np
१९	नेपाल विद्युत् प्राधिकरण	वीरेन्द्रकुमार यादव (प्रमुख)	०९१५६१२६०
२०	हेभी इक्विपमेन्ट डिभिजन कार्यालय	हरिहर पन्त (प्रमुख)	९८४८४२९९९२
२१	महाकाली बेसिन फिल्ड कार्यालय	गोविन्द झा (कार्यालय प्रमुख)	०९१-५५०६२२/९८५२०३४७४१
२२	धनगढी उपमहानगर पालिका	नृपबहादुर ओड (नगरप्रमुख)	०९१५२१५२९/९८५८४२३०७४ dhangadhimum2013@gmail.com
२३	गोदावरी नगरपालिका	हरिसिंह साउद (नगरप्रमुख)	९८६५६५५६२८ mungodawari@gmail.com
२४	गौरीगंगा	भीमबहादुर देउवा (नगरप्रमुख)	९८५८४२३१४३ info.gaurigangamun@gmail.com

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
	नगरपालिका		
२५	घोडाघोडी नगरपालिका	ममता चौधरी (नगरप्रमुख)	९८४८४२२९०७ ghodaghodimun@gmail.com
२६	भजनी नगरपालिका	शेरबहादुर चौधरी (नगरप्रमुख)	०९१५८०१०१/९८४००२३६२२ bhajani.mun@gmail.com
२७	टीकापुर नगरपालिका	तपेन्दबहादुर रावल (नगरप्रमुख)	०९१५६०४९९/९८४८५३८८५५ tikapurmun@gmail.com
२८	लम्कीचुहा नगरपालिका	महादेव बजगाई (नगरप्रमुख)	०९१४१९०४६ / ९८४८४३९३१५ lamkicm@gmail.com
२९	जानकी गाउँपालिका	प्रदीपकुमार चौधरी (अध्यक्ष)	०९१५०००७७/९८६८४३५२२५ janakiruralmun@gmail.com
३०	मोहन्याल गाउँपालिका	पूजादेवी बुढा (का.वा. अध्यक्ष)	९७४९०१६०४० ito.mohanyalmun@gmail.com
३१	जोशीपुर गाउँपालिका	रामकृष्ण चौधरी (अध्यक्ष)	९८४८४४७५९८ joshipurmun@gmail.com
३२	चुरे गाउँपालिका	धनबहादुर रोकामगर (अध्यक्ष)	९८४८५८३८११ chure.gaupalika@gmail.com
३३	बर्दगोरिया गाउँपालिका	बलिराम डगौरा, थारू (अध्यक्ष)	९८४८४८६०६१ bardgoriyagaupalika2017@gmail.com
३४	कैलारी गाउँपालिका	लाजुराम चौधरी (अध्यक्ष)	९८५८४२६५४४ kailarigaupalika@gmail.com
३५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	उत्तम जोशी (सभापति)	०९१५२१३३३/ ९८५८४२१९७७ lok.nrcs@yahoo.com
३६	नेपाल पत्रकार महासंघ	हिमाल जोशी (अध्यक्ष)	९८६८५६१५४७
३७	सेती अस्पताल	श्री हेमराज पाण्डे (मे.सु.)	९८४१५२३४५३
३८	मालाखेती अस्पताल	डा. दीपा जोशी	९८६०९८११२८
३९	टीकापुर अस्पताल	डा. नरेन्द्र खनाल	०९१५६०४८८

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
४०	लायन्स क्लब	सञ्जय चौधरी	०९१५६०४८८ / ९८५८४२००१५
४१	कैलाली अस्पताल	जनकराज जोशी	९८५८४२०३१२
४२	कैलाली उद्योग वाणिज्य संघ	पुष्पराज कुँवर	९८४८५८४३००
४३	निर्माण व्यवसायी संघ	यज्ञराज उपाध्याय (अध्यक्ष)	९८५८४२१५४९
४४	राष्ट्रिय अपांग महासंघ	नन्दराज भट्ट	९८४८६०६८८४
४५	यु.एन.डी.पी.	वैजन्ती सिंह गिरी (कार्यालय प्रमुख)	९८५४०३०६६३ baijanti.singh@undp.org
४६	विश्व खाद्य कार्यक्रम	रवीन्द्र खत्री, लजिस्टिक सम्पर्क व्यक्ति करन मोर (लजिस्टिक हब, गेटा) वीरेन्द्र कडायत	९८५१२२०१२३ Ratindra.khatri@wfp.org ९८४८७२८९४१ karan.morr@wfp.org ९८४८४२४५५३ birendra.kadayat@wfp.org
४७	युनिसेफ	विश्वराज भट्ट	०८१-५५०००८/
४८	युन.एफ.पी.ए.	मदन बागचन	९८५८७५१००२
४९	केयर नेपाल	केशव भट्ट	९८४८४२६५४५
५०	मर्सिकोर नेपाल	सरोजकुमार ठाकुर (परियोजना उपप्रबन्धक) अनुपमा शर्मा (जिल्ला संयोजक)	०९१४१२२२३,९८५८४२३९७९ sthakur@mercycrops.org ०९१४१२२२३, ९८५८४२१४३८asharma@mercycrops.org
५१	इको एग्रो डिआरएम	चक्रबहादुर बम (प्रबन्ध निर्देशक)	०९१५२१०८५ /९८५८४२५२८५ ecoagrodrm@gmail.com
५२	लुथरन विश्व फेडेरेशन	मानध्वज खत्री	९८४८१०१९११ man.khatri@lutheranworld.org
५३	एच.के आई, सुआहारा कार्यक्रम	लोकेन्द्र थापा (संयोजक)	९८५८४२३३३७ lthapa@hki.org
५४	वर्ल्ड भिजन	नित्यानन्द पाण्डे	०९१५२४०३२,९८५५०५२५९० nityananda_pandey@wvi.org

गोदावरी नगरपालिका

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
	इन्टरनेशनल नेपाल		
५५	युसएआईडी पानी परियोजना	भास्कर भट्टराई (फिल्ड टिम डाइरेक्टर)	९८४८७२१८९९ bhaskar_bhattarai@dai.com
५६	एल.टी.आर.सी.	दिनेशचन्द्र जोशी (प्रमुख)	९८५८४२६९०९ laghenepal@gmail.com
५७	सि.एस.एस.डी. कैलाली	बलबहादुर शिलाधर (अध्यक्ष)	९८४८४२५७४७ cssdkailali@gmail.com
५८	सृजनशील समाजको सृजना	प्रकाशसिंह विष्ट (अध्यक्ष)	९८४८४२२५४४ ccsdhn@gmail.com
५९	फाया नेपाल	धर्मराज पाठक	०९१५२४३२९,९८५८४२००९७ fayanepal@hotmail.com
६०	वातावरण समन्वय समिति	लोकराज जोशी (अध्यक्ष)	०९१५२७३७१, ९८५८४२१८९२ eccnepal.kli@gmail.com
६१	बेस नेपाल	लक्ष्मण चौधरी (जिल्ला संयोजक)	९८०४६७४९२५ laxmanchaudhary48@gmail.com
६२	एच.के. आई.सुआहारा	लोकेन्द्र थापा	९८५८४२३३३७
६३	ट्रेस नेपाल	छत्रबहादुर बम	०९१५२७३७१ /९८५८४२२९०३ chhatra.trace@gmail.com
६४	इन्सेक नेपाल	खडकराज जोशी (संयोजक)	९८५८४२०३०६
६५	विश्वव्यापी स्वास्थ्य र वातावरणका लागि स्थानीय पहल नेपाल (लेज नेपाल)	योगेन्द्रप्रसाद ओझा (अध्यक्ष)	९८४८४२४१०४, info@laghenepal.org laghenepal@gmail.com
६६	नेपालविपद् उत्थानशील सञ्जाल (NDR-Net) प्रदेश सञ्जाल	दिनेशचन्द्र जोशी (संयोजक)	dinesh_environmentalist@yahoo.com ९८१५६३६९०९
६७	टी.पी.ओ. नेपाल	कमला बुढाथोकी	९८६८२४४७८४

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
६८	प्रयास नेपाल	गोमती उप्रेती	९८५८७५१६२७

अनुसूची ४

विषय क्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची

गोदावरी नगरपालिका, कैलाली

विषयक्षेत्र............

स्थानः

मिति/समयः

छलफलका विषयहरूः

- विषयक्षेत्रको परिचय,
- विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सदस्य संस्थाको नामावली,
- प्रमुख विपद् र प्रभावित क्षेत्रको छनौट,
- पहिचान भएको विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा सम्बन्धित विषयक्षेत्रको भूमिका,
- विपद्को घटना हुनु अगाडि गरिने पूर्वतयारी र विपद् पश्चात् गरिने प्रतिकार्यको समयसीमा निर्धारण,
- विद्यमान कमीकमजोरीहरूको पहिचान,
- प्राथमिता प्राप्त पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूको पहिचान,
- प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रको कार्ययोजना तर्जुमा,
- विपद्का घटना अगावै गरिने पूर्वतयारी तथा विपद्को समयमा गरिने आपत्कालीन कार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार निकायको पहिचान,
- बिषयगत क्षेत्रको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना तर्जुमा,
- पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापका लागि लागत अनुमान (सम्भव भएसम्म),
- अन्य (जस्तः आगामी बैठक सम्बन्धमा)।

नोटः

प्रत्येक विषय क्षेत्रका अन्य बैठक र तिनका कार्यसूची पहिलो बैठकका निर्णयहरू, तिनको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आन्तरिक सवालहरूमा निर्भर हुन्छ

अनुसूची ५:

विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त

कुनै विषयक्षेत्रमा परेको समस्या सामाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकार प्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयक्षेत्र सदस्य संस्था भनिन्छ। विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाका काम कर्तव्य देहाय अनुसार हुनेछन्।

- विषयगत सदस्य संस्था (सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/अन्तरराष्ट्रिय गैसस, निजी क्षेत्र आदि) का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्था तोकी आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने,
- नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्लास्थित निकाय तह, नागरिक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
- आफ्नो विषयक्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने (यस अन्तर्गत विपद् प्रकृति तथा योजना मान्यता, प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी, आपत्कालीन कार्य सम्बोधन गर्न प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमीकमजोरी पहिचान, विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन्),
- आपत्कालीन अवस्थाका लागि पर्याप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारी प्रत्याभूति गराउने,

- विषयक्षेत्रका सहभागीहरू सम्बन्धित नीतिमा मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका बारेमा जानकारी राख्छन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्छन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
- विषयक्षेत्रको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवदेन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन र प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
- सूचना सङ्कलन तथा प्रचारप्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने,
- विषयक्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्य सञ्चालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने साथै, विषयक्षेत्रका सहभागीहरूलाई स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहन गर्ने,
- मानवीय सहायता संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने,
- पूर्वनिर्धारित प्राथमिकता प्राप्त विषयगत संस्थाहरूलाई अन्तिम सेवा प्रदायकका रूपमा जिम्मेवार बनाउने,
- कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयक्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने ।

अनुसूची ६

अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धि क्रियाकलाप तय गर्नका लागि सबै निकायहरू बीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रधान सहजकर्ताको रूपमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्नु हो । यसको अन्य भूमिका देहाय बमोजिम हुने छ ।

- सबै निकायहरूको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी बैठकहरू सञ्चालन गर्ने,
- विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने प्राविधिक तथा वित्तीय सहयोग प्रदान गर्ने,

- प्रभावकारी प्रतिकार्य र पूर्वतयारी मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका बारेमा समन्वय गर्ने,
- विगतका अनुभवको आधारमा सफलता, सिकाइ, चुनौती तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने,
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै विषयक्षेत्रका तथा अगुवा सदस्य संस्थाहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,
- कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूलाई जानकारी गराउने तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विषयक्षेत्रको योजना मस्यौदा पेश गर्ने,

अनुसूची ७

कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची

कार्यशाला गोष्ठीका विषयवस्तु देहाय अनुसार रहेका छन्

- सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड,
- निकायगत स्रोत, साधन तथा क्षमताहरू,
- सम्भावित प्रकोप तथा सोको प्रभाव क्षेत्र,
- विषयक्षेत्र केन्द्रित योजना र समूहगत छलफल,
- तीनै चरणका योजनाबद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण,
- योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका,
- आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिवृद्धि,
- अन्तर सम्बन्धित सवालहरूको सम्बोधन,
- सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू र सरोकारवालाहरू,
- अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना,

माथि उल्लिखित छलफलका विषयको संक्षिप्त चिनारी देहाय अनुसार रहेका छन् :

१) सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड :

विषयक्षेत्रका सम्बन्धित सदस्यले प्रकोप, सङ्कटासन्नता र जोखिमको आवश्यकताबारे गरिएको पुनरावलोकन र जोखिम विश्लेषण गोष्ठीको मुख्य सत्रमा प्रस्तुत गर्नेछन् । सहभागीहरूले यसमा छलफल गरी आवश्यकता भए परिमार्जन गर्न सुझाव दिन सक्छन् । यस्तो सुझाव गोष्ठी समाप्त भएपछि पनि लिन सकिनेछ । नगरपालिकाका प्रकोप, सङ्कटासन्नता र जोखिम विश्लेषणको निचोडमा छलफल गरिन्छ ।

२) निकायगत स्रोत, साधन तथा क्षमताहरू :

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका बारेमा विश्लेष्ण गर्दा विषयक्षेत्रका अगुवा र अन्य सम्बन्धित निकायसँग छलफल गरी निर्क्योल गर्नुपर्छ । यसको संश्लेषण कार्यशालामा प्रस्तुत गरिने छ । हरेक निकायले पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्नका लागि आफूसँग भएका स्रोत र साधनको सूची तयार गर्नुपर्छ ।

३) सम्भावित प्रकोप तथा सोको प्रभाव क्षेत्र :

आधारभूत अध्ययनमा सम्बन्धित तहमा प्रकोपहरूको पहिचान, सङ्कटासन्न क्षेत्र तथा पर्न सक्ने प्रभावको मूल्याङ्कन र लेखाजोखा गर्नुपर्छ । यसको प्रतिवेदन कार्यशालामा प्रस्तुत गर्नुपर्छ । जोखिम विश्लेष्ण गर्दा दुईवटा आयाममा ध्यान दिनुपर्छ :

क) प्रकोपको घटना घट्न सक्ने सम्भावना,

ख) सो प्रकोपबाट जनताको जीउधन, पूर्वाधार तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पर्न सक्ने असर सामान्यतया विपद् जोखिम विश्लेषण आधारमा प्रकोपहरू छनौट गरी योजना तयार गरिन्छ । प्रकोपको छनौट गर्दा प्रकृति, सम्भावित मात्रा र सम्भावित आपत्कालीन अवस्थालाई आधार मात्र सकिन्छ । कहिलेकाहीँ मात्र हुने भए पनि भूकम्प प्रकोपले ठूलो जनधनको क्षति पुग्न सक्छ ।

४) विषयक्षेत्र केन्द्रित योजना र समूहगत छलफल :

सहभागीहरूलाई आफ्नो संस्थाको कामसँग सम्बन्धित विषयक्षेत्र छनौट गर्न लगाउनु पर्दछ । यदि एउटै संस्था एकभन्दा बढी विषय क्षेत्रसँग सम्बन्धित भएमा संस्थाका तर्फबाट अन्य सदस्य समेत सहभागी गराउन वा सबैभन्दा बढी योगदान गर्न सकिने विषय क्षेत्र छनौट गरी समूह निर्माण गर्न सकिन्छ ।

५) तीनै चरणका योजनाबद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण :

पूर्वतयारी कार्यहरूमा सामान्य पूर्वतयारी र पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी र आपत्कालीन अवस्थाका कार्यहरू हुन सक्नेछन् । उदाहरणका लागि केही पूर्वतयारी कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन् :

क) सम्बन्धित तहका विषयक्षेत्र पूर्वतयारी प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र सुनिश्चित गर्ने,

ख) विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि स्वयंसेवकहरू र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

ग) स्थानीय समुदायलाई पूर्वानुमानका साथै पूर्वसूचना प्रणाली, सुरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने,

घ) प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारुप तयार गर्ने,

ङ) तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि आवश्यक फारम तयार गर्ने,

च) पूर्वानुमानमा सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरूका लागि सञ्चारमाध्यमहरूको विस्तृत अभिलेख राख्ने,

छ) पूर्वानुमान र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूका लागि आवश्यक मानवीय, भौतिक तथा वित्तीय स्रोतहरू पहिचान गर्ने,

ज) जनसंख्या, सङ्कटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सुरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोवासको अवस्था, खुला ठाउँहरू, यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने,

ञ) सम्बन्धित तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने र उनीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने,

ट) अस्थायी आपत्कालीन आश्रम स्थल, खाद्य तथा गैर-खाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, स्रोत सामग्रीको आँकलन र अपुग सामग्री जोहो गर्ने,

ठ) आपत्कालीन राहतका लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर-खाद्य वस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने,

ड) स्वास्थ्य सुरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने,

ढ) विद्यालयहरूलाई जोखिमको आधारमा वर्गीकरण गर्दै सुरक्षा योजना तयार गर्ने, आकस्मिक बनाउने,

ण) जीविकोपार्जनका उपायहरू (गाईपालन, बाख्रापालन, सुँगुर र कुखुरा फर्महरू, माछापोखरी, तरकारी खेती लगायका अन्य पेशा तथा व्यवसाय) र सुरक्षाका अन्य उपायहरूबारे योजना बनाउने,

त) बाढी निकास र नहरहरू सफा रहेको सुनिश्चित गर्ने, संवेदनशील संरचनाको मजबुतीपना लेखाजोखा गर्ने,

थ) सुरक्षानिकाय र स्वयंसेवकलाई खोज तथा उद्धार तालिम प्रदान गर्ने,

द) पूर्वतयारी बारेमा राजनीतिक दल र नागरिक समाजका लागि संयुक्त अभिमुखीकरण गर्ने,

ध) कार्यसञ्चालन विधि सहितको आपत्कालीन प्रतिकार्य कोषको विकास गर्ने,

केही प्रतिकार्यका कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन् :

क) विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक गर्ने,

ख) खोज तथा उद्धार टोली र द्रुत प्रतिकार्य टोलीको परिचालन गर्ने,

ग) घाइते तथा बिरामीलाई घुम्ती क्लिनिकहरूमार्फत प्राथमिक उपचार गर्ने,

घ) मानिसहरू र घरपालुवा जनावरहरू स्थानान्तरण गर्ने,

ङ) सूचना सङ्कलन गर्न, व्याख्या गर्न, र पुष्टि गर्न आपत्कालीन सूचना प्रणाली (तथ्याङ्क-सूचना एकाइ) स्थापना र सञ्चालन गर्ने,

च) आपत्कालीन प्रतिकार्यका लागि स्थानीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई सक्रिय बनाउने,

छ) आपत्कालीन आश्रय स्थल तथा राहत सामग्रीको व्यवस्था गर्ने,

ज) बाढीको खतरा क्षेत्रमा नदीको सतह तहभन्दा तल नझरेसम्म प्रतिघण्टाको अद्यावधिक सूचना प्रवाह जारी राख्ने,

झ) सम्बद्ध आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाहरूलाई सक्रिय बनाउने,

ञ) विषयगतक्षेत्र (cluster) र कार्यदल समूहले आफ्ना सम्बधित आपत्कालीन योजनाहरू सक्रिय बनाउन नेतृत्व गर्ने ।

नोटः

पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरू सम्बन्धी थप जानकारी राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७५ बाट पनि लिन सकिनेछ । प्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी जानकारी राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र वा सम्बधित जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमार्फत लिन सकिनेछ ।

६) योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका :

विभिन्न निकायहरूको जिम्मेवारी ऐन, नियम, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँच तथा सम्बधित निकायको कार्यक्षेत्र, कार्यशर्तहरूमा उल्लेख भए अनुसार हुन्छ । कार्यशालामा सम्बधित विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयक्षेत्रका सदस्यहरू, मानवीय कार्यमा संलग्न संथाहरूको भूमिकाको बारेमा छलफल गर्नुपर्छ । यस्ता कार्यक्षेत्र तथा कार्यशर्तहरूलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यकता अनुसार थप स्पष्ट गर्न सक्नेछ ।

७) आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने रणनीति :

योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री, उपकरण, जनशक्ति, आर्थिक स्रोत र योजना कार्यान्वयनमा संलग्न संस्थाहरूको क्षमता विश्लेषण गरी अपुग क्षमता परिपूर्ति गर्न आवश्यक रणनीति बनाउनु पर्छ । विश्लेषणमा विपद् घटना पश्चात् प्रभावितहरूलाई मानवीय आवश्यक पर्ने खाद्यान्न, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ सामग्री आदि), जनसङ्ख्याको विशेषता -जस्तैः लिङ्ग, उमेर, आर्थिक तथा सामाजिक स्तर आदि),

प्रभावित समुदाय एवम् सम्बधित तहको प्रतिकार्य क्षमताका साथै सम्भावित भौतिक तथा वातावरणीय अवस्था (पहुँच मार्ग, बजार, सेवा प्रवाह आदिका अवस्था) लाई पनि समावेश गर्नुपर्छ ।

८) अन्तर सम्बन्धित सवालहरूको सम्बोधन :

विपद् महिला/पुरुष, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा विभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिहरूमा फरक-फरक प्रभाव पर्छ । विपद् हुनुअगावैको अवस्थामा समेत समाजका केही समूह तथा व्यक्तिहरू आर्थिक तथा समाजिक हिसाबले सीमान्तकृत भएका हुन्छन् । यसैले सङ्कटासन्नता लेखाजोखा, क्षमता विकास र स्रोत परिचालन गर्दा महिला, पुरुष, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा विभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिको आवश्यकता र क्षमतालाई मद्देनजर राख्नुपर्छ । यी मुद्दालाई विशेष ध्यान पुऱ्याई उनीहरूको फरक आवश्यकता, योगदान र क्षमतालाई सम्बोधन गर्नुपर्छ । विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमनका हरेक चरणमा सबैले महिला/पुरुष, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति सहित सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा पिछडिएका समुदायको पहुँच, प्रतिनिधित्व र सक्रिय सहभागीताको सुनिश्चितता गर्नु पर्दछ ।

९) सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू र सरोकारवालाहरू :

योजना कार्यान्वयनका लागि परस्पर सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी योजनामा समावेश गरिन्छ । अन्य तह र निकायसँगको समन्वय र सहयोगको संयन्त्र तथा सहकार्यका क्षेत्रहरू निर्धारण गरिनु पर्छ । अन्य तह र निकायसँगको समन्वय र सहयोगको संयन्त्र तथा सहकार्यका क्षेत्रहरू निर्धारण गरिनु पर्दछ । अन्य तह र निकायबाट आवश्यक पर्ने सहयोग स्पष्ट गरी समयमै गराएमा उनीहरूले आफ्ना योजनामा राख्न सक्छन् ।

१०) अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन योजना तयार गर्नु पर्दछ ।

प्रकोप अनुसार पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सामान्यतया दुईपटक गर्नु उपयुक्त हुन्छ (जस्तैः बाढी, पहिरो जस्ता प्रकोपका लागि मनसुन पूर्व र पश्चात्, शीतलहर पूर्व र पश्चात्, अन्य प्रकोपको हकमा

विपद् पश्चात्) । योजनाको कार्यान्वयनको आवश्यकता अनुसार त्रैमासिक, चौमासिक, अर्धवार्षिक गर्न सकिन्छ । योजनाको कार्यान्वयनको वार्षिक मूल्याङ्कन र समसामयिक परिमार्जन गर्न सकिन्छ । प्रत्येक विषयक्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्याङ्कनका लागि आ-आफ्नो योजना बनाउनु पर्दछ ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी तथा सिकाइहरू मूल्याङ्कन गर्ने कार्य गाउँ/नगरपालिकाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नु पर्छ । यस समितिले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वयमा कार्य गर्नेछ ।

अनुसूची ८

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण

क. सं.	नाम	संघ/संस्था	पद	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	विरेन्द्र भट्ट	नगर प्रमुख, गोदावरी न.पा	अध्यक्ष	९८५८४२७०१७	
२	शारदा देवी रोकाया	नगर उप-प्रमुख, गोदावरी न.पा	सदस्य	९८५८४२७०१६	
३	बसन्त कुमार खत्री	प्र.प्र.अ., गोदावरी न.पा	सदस्य	९८५८४९१८९७	
४	प्रयाग राज जोशी	शिक्षा शाखा प्रमुख, गोदावरी	सदस्य	९८४१९३७२४९	
५	नन्दी मल्ल	कृषि शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा	सदस्य	९८४८४२५००४	
६	गणेशराज पनेरु	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी	सदस्य	९८४८७२५६३१	
७	नवराज अवस्थी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, गोदावरी	सदस्य	९८४८४८५९३०	
८	जनक ब. खडका	पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख	सदस्य	९८४२२३९९८६	
९	लोकबहादुर खड्का	प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य	९८४८४७६३४५	
१०	प्रमलसिंह महरा	फोहोरमैला व्यवस्थापन एकाइ,	सदस्य	९८४८७३९९८२	
११	गोदावरी खत्री	महिला विकास शाखा, गोदावरी	सदस्य	९८४८४९७३६५	
१२	महाजित साउद	योजना शाखा प्रमुख, गोदावरी	सदस्य	९८४८४५९९०५	
१३	रामलाल भट्ट	रोजगार शाखा प्रमुख	सदस्य	९८४३०८२०३७	
१४	रामबहादुर सार्की	पशु शाखा प्रमुख	सदस्य	९७४९०१३५५७	
१५	राजु दहित चौधरी	सूचना शाखा प्रमुख	सदस्य	९८४८४६४१७९	
१६	शिवराज भाट	आर्थिक विकास शाखा	सदस्य	९८४८४२८१९१	

गोदावरी नगरपालिका

१७	ज्ञानेन्द्रकुमार भट्ट	सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण	सदस्य	९८४८४२६३२२	
१८	मोहनदेव पन्त	नगर प्रहरी प्रमुख, गोदावरी	सदस्य	९८४१३६११२६	
१९	भरत खडका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	सदस्य	९८५८४२०८०२	
२०	अशोक देवकोटा	उद्योग वाणिज्य संघ	सदस्य	८९५८४२५३९९	
२१	उमेशबहादुर चन्द	इलाका प्रहरी कार्यालय	सदस्य	९८५८४९००४०	
२२	सुलौचना क्. खडका	वतावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	सदस्य	९८६५९६०५५५	

अनुसूची ९

विषयक्षेत्रका अगुवा संस्थाका पदाधिकारीहरूको विवरण

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	वतावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा	मार्शल खडका	९८६५९६०५५५
२	कृषि शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	वासुदेव भट्टराई	९८४८७२६६०९
३	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	नवराज अवस्थी	९८४८४८५९३०
४	पूर्वाधार विकास तथा वतावरण विकास, प्रमुख, गोदावरी न.पा.	पूर्ण कुँवर	९८५११८४७४८
५	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१
६	महिला विकास शाखा, गोदावरी न.पा.	गोदावरी खत्री	९८४८४९७३६५
७	शिक्षा शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	वसन्तकुमार खत्री	९८५८४९१८९७
८	योजना शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	पूर्ण कुँवर	९८५११८४७४८

गोदावरी नगरपालिका

अनुसूची १०

विषयक्षेत्र अन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१.	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	लोकबहादुर खड्का	९८४८४७६३४५
२	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	नन्दी मल्ल	
३	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वीरबहादुर कुँवर	९८४८४००६७०
४	खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र	ज्ञानेन्द्र बुढा	९८६५९०८०९९
५	आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र	मोहन खत्री	९८६४७०३४००
६	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	प्रेमा बडु	९८६५९१०९३
७	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	प्रयागराज जोशी	९८४१९३७२४९
८	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	मीनबहादुर ऐर	९८४८४६४१२१

अनुसूची ११

प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण

नगरपालिका, वडा कार्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्था, रेडक्रस, प्रहरी चौकी, विद्यालयहरू, बैंक तथा ऋण सहकारी संस्थाहरू, सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरू र संघ संस्था आदिसँग सम्बन्धित जनशक्ति र स्रोतलाई साधन तथा क्षमताको रूपमा लिइएको छ ।

क.सं	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१.	मोहनदेव पन्त	नगर प्रहरी प्रमुख	९८४१३६११२६
२	लालबहादुर बोगटी	दमकल ड्राइवर	९८६८५८६६६०
३	गंगाराम भट्ट	फायरमेन	९८६८५२२१९४

४	उत्तमबहादुर कडायत	फायरमेन	९८२०६०८४६८
५	भीम साउद	फायरमेन	९८०४६१९९१९
६	अशोकबहादुर चन्द	फायरमेन	९८६५८२९५४३
७	साधुराम चौधरी	नगर प्रहरी	९८४८७७७५४१
८	अमर भट्ट	नगर प्रहरी	९८४८५९३२३०
९	अमर शर्मा	नगर प्रहरी	९८६८७६३४२७
१०	लोकराज भट्टराई	नगर प्रहरी	९८४८५७९५५१
११	जानकी ऐर	नगर प्रहरी	९८६८८८०३२५
१२	पार्वती विष्ट	नगर प्रहरी	९८६५७७५५४८
१३	शेर जोरा	स्वयंसेवक	९८०९४०८३७
१४	दयान्द रोसयार	स्वयंसेवक	९८६८७७५५९३
१५	सागर बलायर	स्वयंसेवक	९८४७१११७२१
१६	नारायण महरा	स्वयंसेवक	९८१२६५१५०६
१७	कृतबहादुर चन्द		९८४८४०४२१३
१८	विष्ण सिंह		९८६५७५८२३७
१९	प्रेषिका बोहरा	नगर प्रहरी	९८५८४२०८०२

अनुसूची १२

योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ संश्लेषण प्रारूप

क. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुगमनका लागि सूचक तथा लक्ष्यहरू

क्र.सं.	सूचक	आधाररेखा	लक्ष्य
१.	नागर क्षेत्रमा विपद्बाट हुने मृत्युदर कम गर्ने		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२.	गाउँ/नागरपालिका स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य		

	मात्रामा कम गर्ने		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्बाट घाइते हुने व्यक्तिहरूकको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुने व्यक्तिहरूकको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३.	विपद्का कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति कम गर्ने		
४.	संघ, प्रदेश स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरूबीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्न संयन्त्रको विकास हुने		
५.	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना आँकलन, उपलब्धता र पहुँचमा वृद्धि		
५.१	कुल क्षेत्रफलको अनुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र सञ्चालन भएको क्षेत्र		
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्या अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणालीमार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्या		
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागू भएका		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिम सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवम् आँकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने वडा सङ्ख्या		
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्या		

ख) पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन अवस्था र सिकाइ सम्बन्धी ढाँचा

क.सं	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धी कार्यहरू	मख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	असल अभ्यास तथा कमीकमजोरी	सुझाव

नोटः अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइलाई अन्य स्थापित प्रचलनका ढाँचा पनि अभिलेखन गर्न सकिन्छ।

ग) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिका

योजना पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य (बैठक गर्ने, बजेट व्यवस्था आदि)	अर्को योजना पुनरावलोकन वा अद्यावधिक गर्ने बैठकको अनुमानित मिति
वार्षिक	गोदावरी, न.पा.	कार्यशाला र बैठक गर्ने र आएका योजानाहरूलाई अद्यावधिक गर्ने।	प्रत्येक वर्षको मनसुन अगाडि।

घ) घटना विवरण प्रतिवेदन ढाँचा

१. तयार गर्ने गोदावरी नगरपालिकाः

२. प्रतिवेदन तयार गरेको मिति :

३. पेश गरेको निकायः (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)

४. बोधार्थः (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)

५.प्रतिवेदन अवधि (असारदेखि कार्तिकसम्म)

६. सामान्य अवस्था (प्रभावित क्षेत्र, प्रभावित जनसङ्ख्या, क्षति भएको घर आदि)

७. पूर्वतयारी कार्यको विवरण

८. पूर्वतयारी योजना (सरकारी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने पूर्वतयारी योजना /कार्य)

९. खोज तथा उद्धार र राहतको विवरण (सरकारी, गैरसरकारी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र राष्ट्रसङ्घीय निकायहरूबाट भएका खोज, उद्धार र राहत)

१०. खोज तथा उद्धार र राहतका योजना (सरकारी, रेडक्रस र गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने खोज, उद्धार र राहतको योजना)

११. पूर्वतयारी तथा खोज उद्धार र राहतमा देखिएका कमी वा कठिनाइ

१२. समस्या समाधानका उपाय वा आवश्यक सहयोगको अपेक्षा

अनुसूची १३

हेलिप्याड

क.सं	उप महा न. पा.	ठेगाना	World Area code	अक्षांश	देशान्तर	OpenStreetMap ID
१.	धनगढी उप न.पा.	गेटा	755	१२८.७५३	८०.५८०७	715878543

अनुसूची १४

खुल्ला क्षेत्र

क.सं	नाम	ठेगाना	कुल क्षेत्रफल	क्षमता
१.	श्रीजनशील युवा क्लबको खेलकुद मैदान	गोदावरी १	१५ कट्ठा	३,०००
२	रामजानकी मन्दिर नजिक	गोदावरी १	५ कट्ठा	१,०००
३	चिल्ड्रेन पार्क	गोदावरी १, भरतपुर बस्ती	२ कट्ठा	५००

४	घण्टेश्वर मा.वि. खेल मैदान	गोदावरी १, चेतना बस्ती	५ कट्ठा	१,०००
५	भागेश्वर मा.वि. खेल मैदान	गोदावरी १, बिजौरा बस्ती	१५ कट्ठा	३,०००
६	गुह्येश्वरी मा.वि. खेल मैदान	गोदावरी १, वसन्तपुर बस्ती	१० कट्ठा	७००
७	एभरेष्ट मा.वि.	गोदावरी १, वनदेवी बस्ती	५ कट्ठा	१,०००
८	शैलेश्वरी मा.वि. बडेहा	गोदावरी १, बडेहा बस्ती	५ कट्ठा	१,०००

अनुसूची १५

सुरक्षित आश्रय स्थल

क.सं	नाम	ठेगाना	कुल क्षेत्रफल	क्षमता
१.	सुरक्षा सामुदायिक भवन	गोदावरी १, उग्रतारा बस्ती	४०० फिट	१००
२	वनतरी सामुदायिक भवन	गोदावरी १, बिजौरा बस्ती	४०० फिट	१००
३	चेतना सामुदायिक भवन	गोदावरी १, घण्टेश्वरी मा.वि. नजिक	४०० फिट	१००
४	मनहरा सामुदायिक भवन	गोदावरी १, मनहरा	४०० फिट	१००
५	पतञ्जलि योगशिविर भवन	गोदावरी १, दुर्गामन्दिर नजिक	८०० फिट	२००
६	क्षयरोग उपचार केन्द्र सामुदायिक भवन	गोदावरी, श्रीपुर	१,६०० फिट	५००

अनुसूची १६

सन्दर्भ सामग्री

१. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रति कार्ययोजना २०७८

२. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (सङ्घीय ऐन), नियमावली, २०७५

३. गोदावरी नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५

४. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

५. गोदावरी नगरपालिकाको विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि,२०७५

६ जोखिम संवेदनशील भू-उपयोग योजना (मस्यौदा प्रतिवेदन, २०७८)

७. आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

८. बाढी पूर्वतयारीका लागि आवास कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

९. विपद् जोखिम न्यूनीकरण स्थानीय कार्यमञ्चको सञ्चालन मार्गदर्शन, २०७७

आज्ञाले,

बसन्त कुमार खत्री
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
मिति : २०७९/०४/०५ गते